

Škofja Loka

dz 0

MOZAIK

2015

070 489(497.42elezniki)

120150197,3

KNJIŽNICA ŠKOFJA LOKA

COBISS c

KNJIŽNICA
IVANA TAVČARJA
ŠKOFJA LOKA

3

Letnik 35

Julij 2015

MOZAIK

ustvarjamo gibanje

Merilni sistemi po meri
Novozaposleni
Zanimivi hobiji
Jugozahod ZDA v 11 dneh
Vse poti vodijo na Hujsko

Glasiło podjetja DOMEL

Šolarji zaslužene počitnice že uživajo, za večino nas pa ta čas šele prihaja. Prevesili smo se že v drugo polovico leta in sončni žarki nas razvajajo s svojo toploto. Najbolje se je zateči v senco in srkati hladno pijačo. To je čas, ko potrebujemo temeljit oddih in sprostitve. Hrepenenje po odklopu od vsakodnevnih skrbi pa nam lahko pričara tudi nove priložnosti, ki se jih ne smemo ustrašiti, temveč jih moramo izkoristiti.

Romana Lotrič
Glavna urednica

Beseda urednice	2
Uvodnik	3
Kratke novice	4
Merilni sistemi po meri	5
Kitajska	6
Novozaposleni	8
Jugozahod ZDA v 11 dneh	12
Nagradna večerja za najboljši TPM skupini	13
Zanimivi hobiji	14
Koža in sonce	15
Športno srečanje 2015	17
Od Železnikov do Aten	18
Vse poti vodijo na Hujsko	21
Prvega ne pozabiš nikoli – Ultra trail	22
Slikarji Šubic iz Poljanske doline	23
Varno nakupovanje preko spleta	25
Piknik 2015	26
Domel skozi čas	27
Poletna križanka	28

Tudi v podjetju imamo še ogromno priložnosti, ki jih moramo izkoristiti. Pred dopustom vam v branje ponujamo nekaj zanimivih prispevkov.

Merjenje je najbolj pogosta stvar, s katero se v podjetju dnevno srečujemo, zato smo napisali nekaj o merilnih instrumentih, merilnih sistemih in programski opreml.

Nekaj naših sodelavcev je na Kitajskem poskrbelo za prevzem in zagon strojev, ki so bili kupljeni pri lokalnih proizvajalcih.

Kot vsako leto v poletnem času se nam predstavljajo zaposleni, ki so se nam pridružili v zadnjem letu.

Hobiji, s katerimi se ukvarjajo naši sodelavci v prostem času, so izredno pestri in raznoliki. Tokrat predstavljamo sodelavko, ki so ji strast potovanja in plezanje, poleg tega pa je tudi gorska vodnica, ter sodelavca, ki se je odpravil na potovanje po jugozahodu ZDA ter sodelavko, ki je pretekla maraton Ultra pušelj trail.

V juniju se je v športnem parku Rovn odvijalo športno srečanje med podjetji Selške doline, kjer je bil zastopan tudi Domel.

Predstavljamo utrinke z izleta po Grčiji ter Domelovega piknika.

Dodajamo pa tudi idejo za morebitni naslednji nedeljski izlet ter nekaj zanimivosti o slikarjih Šubic iz Poljanske doline.

Za konec pa seveda še poletna nagradna križanka.

Uredniški odbor vam želi prijeten dopust.

DOMEL®

Domel, proizvodnja elektromotorjev in gospodinjskih aparatov Železniki, d.o.o.
Otoki 21, 4228 Železniki, Slovenija, tel.: +386 4 51 17 100,
fax: +386 4 51 17 106, info@domel.com; www.domel.com

MOZAIK - brezplačno glasilo skupine Domel
naslov uredništva: Glasilo Mozaik - Domel, Otoki 21, 4228 Železniki
tel.: 04 51 17 173, fax: 04 51 17 106; e-mail: ales.markelj@domel.si

Odgovorni urednik: Aleš Markelj

Glavna urednica: Romana Lotrič

Člani odbora: Tadeja Bergant, Barbara Bertoncelj, Nataša Dolenec, Nina Drol,
Anita Habjan, Danica Jelenc, Štefka Jeram, Janja Kozjek, Aleksander Volf,
Andrej Šuštar, Marija Demšar, Blaž Benedik, Matej Galjot, Roman Megušar

Foto: Anita Habjan, Matej Galjot, Simon Lotrič, Blaž Štibelj, Martin Pintar,
Simon Rant, arhiv Gregor Vidmar, arhiv Meta Prezl, Nina Drol, Brane

Bertoncelj, Gašper Benedik, Franci Pogačar, arhiv Domel

Grafično oblikovanje: Klemen Budna/GTO Košir; Lektorica: Majda Tolar;

Tisk: Tiskarna GTO Košir; Leto 2015, Številka 3; Letnik 35; Izvodov: 1750

Stališča avtorjev ne odražajo nujno stališč uredništva.

Na naslovnici: Kolesarska tekma za Zlato čipko 2015, (foto Rok Pfajfar)

Spoštovani sodelavci, spoštovane sodelavke!

Poslovanje v prvem polletju bomo zaključili uspešno. Rast obsega prodaje smo glede na lansko prvo polletje povečali za 9 odstotkov in prodali za 47,8 M € izdelkov in storitev. Obseg prodaje sesalnih enot se ni povečal, rast smo dosegli na ostalih programih. V prvem polletju smo zaključili dogovore z dvema kupcema za dve novi izvedbi kompaktnih EC motorjev, od katerih je eden z integrirano elektroniko.

Jožica Rejec
Direktorica - CEO

V juniju je 24 ključnih in perspektivnih sodelavcev uspešno zaključilo prvo leto Domelove akademije. Program je obsegal predavanja z vajami s področij, ki smo jih skupaj ocenili za najbolj pomembne: vodenje projektov, finance in računovodstvo, sodelovanje, pogajanja, komunikacija, motivacija, nastopanje, ... Vsak udeleženec Domelove akademije je opravil tudi pogovor s strokovnjakom za svetovanje pri osebni rasti. Poleg znanja, ki so ga udeleženci Domelove akademije pridobili in ga preskušali kar pri delu na projektih, je bilo zelo pomembno seznanjanje z delovanjem drugih oddelkov in področij. Razdeljeni so bili v štiri mešane skupine. Uspešno so zaključili štiri načrte projektov, ki so jih izbrali iz nabora predlogov in jih predstavili na zaključnem dogodku 18. junija.

Območna zbornica Gorenjske nam je na letošnjem izboru najboljših inovacij podelila nagrade za novo generacijo sesalnih enot 458, ki smo jih razvili za A razred energijske nalepke sesalnikov in za mešalnik – blender iz laboratorijskega programa.

Pred kolektivnim dopustom bomo pričeli s prenovo upravne stavbe, ki bo potekala v sklopu prenove strehe, ki jo je lani poškodoval veter.

Želim vam lepo preživet Domelov piknik in vam želim lepo preživet dopust, kjerkoli že boste. Povsod je lepo, če znamo gledati s srcem.

KRATKE

NOVICE

Andrej Šuštar

Okoljska presoja po standardu ISO 14001

ISO 14001 je mednarodni standard, ki je učinkovito orodje za ravnanje z okoljem in trajnostni razvoj organizacij. Domel je prvi certifikat ISO 14001 prejel pred dvanajstimi leti in v tem času smo naredili veliko korakov v smer bolj prijaznih izdelkov in tehnologij, bistveno smo zmanjšali emisije ter količino komunalnih in nevarnih odpadkov.

15. in 16. junija letos je potekala recertifikacijska presoja po standardu ISO 14001, kjer so trije presojevalci iz presojevalske hiše Bureau Veritas Certification preverili primernost in skladnost našega sistema ravnanja z okoljem.

Na presoji smo prejeli 4 neskladnosti, 9 priporočil in 22 observacij. So pa presojevalci pohvalili visoko stopnjo okoljske zavesti vodstva in zaposlenih ter veliko vlaganja v okolju prijazne izdelke in proizvodnjo. Vsebinsko poročila presoje si lahko ogledate na intranetu.

Domelova akademija

V kongresnem centru Brdo pri Kranju smo v četrtek, 18.6.2015, slavno zaključili izobraževanje v okviru prve generacije slušateljev Domelove akademije, v katero je bilo vključenih 28 sodelavcev. Udeleženci akademije so z zanimanjem prisluhnili šefinji protokola Republike Slovenije Kseniji Benedetti, ki je pripravila predavanje o najpomembnejših stvareh v povezavi z osebnim protokolom. Predsednica uprave Domel Holding dr. Jožica Rejec je predstavila srednjeročni poslovni načrt, udeleženci pa so vodstvu predstavili svoje delo in rezultate na projektih. Dogodek se je zaključil s podelitvijo priznanj.

Domel prejel dve zlati priznanji za inovacije

Gospodarska zbornica Slovenije - Območna zbornica za Gorenjsko je v torek, 2. junija 2015, v Preddvoru podelila priznanja najboljšim gorenjskim inovacijam v letu 2014. Domel se je znašel na samem vrhu, saj smo za obe prijavljeni inovaciji prejeli najvišje, zlato priznanje, in sicer za homogenizator - aparat za pripravo vzorcev za analizo živil, ter za razvoj nove generacije sesalnih enot 458 z visokim izkoristkom za A-razred energijske nalepke. Slednja inovacija je žirijo še posebej navdušila in se je po ocenah uvrstila v izbor najboljših inovacij iz cele Slovenije. Iskrene čestitke vsem avtorjem inovacij!

Novičke s kadrovskega področja

V obdobju od januarja do maja 2015 se je v Domel, d.o.o. zaposlilo 16 novih sodelavcev, odšlo pa 8. V Domel Holding, d.d. sta prišla dva sodelavca, iz IP pa je eden odšel.

Na dan 31.5.2015 je bilo v skupini Domel zaposlenih 1055, od tega 981 v Sloveniji.

Trenutno imamo 53 štipendistov in 66 šolajočih se ob delu. V juniju sta bila objavljena razpisa za nove štipendije in študij ob delu.

MERILNI

SISTEMI PO MERI

Merjenje je eno izmed najbolj pogostih opravil, ki jih počnemo vsak dan, čeprav se tega včasih niti ne zavedamo. Vsakič, ko pogledamo na termometer, ker nas zanima, kakšna je zunanja temperatura, ali pa ko stehamo sestavine za pecivo, opravimo meritev, ki nam pomaga sprejeti neko odločitev. Enako je v industriji; praktično noben izdelek ne zapusti Domela brez tega, da se na njem ne opravi kakšna meritev. Meritev, ki se opravi na izdelku, je pomemben kriterij, po katerem se kupec odloča, ali izdelek ustreza njegovim zahtevam, proizvajalec pa se prepriča, da je izdelek dober. Merjenje je torej eden od ključnih korakov v proizvodnji, prav tako pa je le-to zelo pomembno že v razvoju izdelka, saj se prototipi izdelkov in njihove izboljšave praviloma vrednotijo z meritvami.

Matej Zorko

Merilni inštrumenti in merilni sistemi

Merilni inštrument je tisti najbolj osnoven gradnik, ki nam omogoča pretvorbo lastnosti nekega objekta ali pojava v številsko vrednost. Običajno pa en sam inštrument ne zadostuje za izvedbo kompleksnejših meritev. Tiste inštrumente, ki to omogočajo, lahko preko različnih podatkovnih vodil kombiniramo v merilne sisteme.

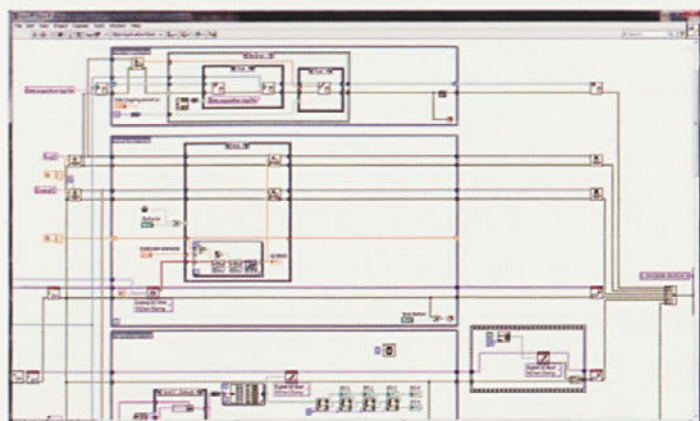
Kljub velikemu številu merilnih inštrumentov na trgu pa se vseeno včasih zgodi, da ne najdemo pravega. V tem primeru se lahko sami lotimo izdelave merilne elektronike, če je to mogoče. Pri načrtovanju takšnega sistema je potrebno čim bolj natančno poznati zahteve, saj elektronike ni enostavno dograjevati; lahko pa jo načrtujemo tako, da imamo nekaj rezerve – dodatna merilna mesta, širše območje itd.

Ko razvijemo merilno elektroniko, jo povežemo preko analogno/digitalnih in digitalno/analognih pretvornikov, ki omogočajo prenos meritev na računalnik, in krmilnih signalov iz računalnika na elektroniko. Za ta namen v razvojnih laboratorijih največ uporabljamo opremo podjetja National Instruments, saj se ta odlično integrira z njihovim programskim razvojem okoljem LabVIEW, obenem pa omogoča relativno enostavno integracijo ostalih inštrumentov v sistem.

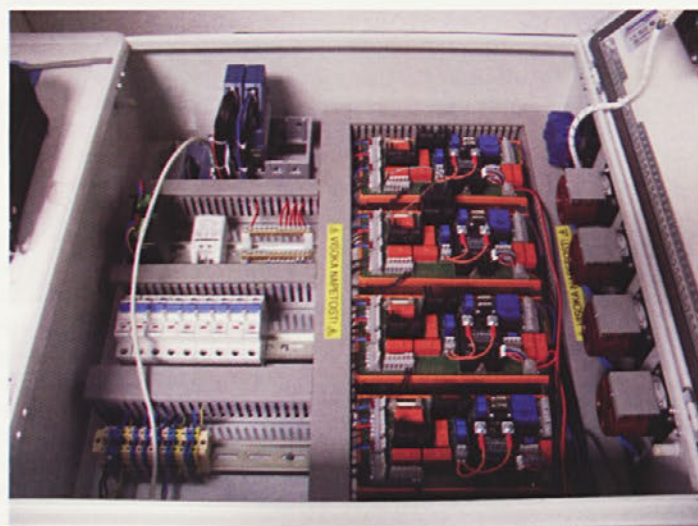
Eden izmed merilnih sistemov, ki smo ga zasnovali v razvojnem laboratoriju, je sistem za funkcionalne teste krmilne elektronike EC motorja 729. Merilni sistem je zasnovan tako, da je sposoben avtonomno upravljati z vsemi funkcijami štirih aparatov po vnaprej določenih testnih postopkih. Vsako napako v delovanju aparata sistem nato zabeleži v datoteko z uro, datumom ter parametrom, ki ne ustreza.

Programska oprema

Preden so se začeli uporabljati računalniki v povezavi z merilno opremo, je bilo meritve potrebno odčitavati in zapisovati ročno. Nekateri inštrumenti so imeli možnost priklopa na risalnik, ki je sproti izrisoval veličine, ali pa so meritve izpisovali na papirno rolo. S prihodom računalnikov pa se je pojavil nov način odčitavanja in zapisovanja meritev v digitalni obliki. To nam omogoča ogromno fleksibilnost, saj lahko kombiniramo različne merilne inštrumente v avtomatiziran merilni sistem.

Del blokovnega diagrama programa za funkcionalne teste

Merilni sistem za funkcionalne teste elektronike v celoti zasnovan in izdelan v Domelu

V razvojnih laboratorijih za avtomatizacijo meritev večinoma uporabljamo razvojno okolje LabVIEW. Program, narejen v LabVIEW, se imenuje virtualni inštrument in je sestavljen iz čelne plošče in blokovnega diagrama. Čelna plošča je uporabniški vmesnik programa. Na njej najdemo različne gumbe, indikatorje, grafe, vnosna polja itd. Blokovni diagram pa je mesto, kjer se nahaja programska koda. Programiranje v LabVIEW poteka grafično; to pomeni, da namesto pisanja vrstic programa programsko kodo gradimo s polaganjem blokov na blokovni diagram, s povezavami med bloki pa določamo zaporedje izvajanja programa. Tak način programiranja se imenuje »dataflow« programiranje in je precej bolj intuitivno kot tekstovno programiranje.

Tudi pri načrtovanju programske opreme je potrebno čim bolj poznati zahteve, saj se na podlagi teh odločimo, kakšna bo osnovna arhitektura programa. Bistvene komponente vsakega merilnega programa so: uporabniški vmesnik, komunikacija s strojno opremo, obdelava podatkov, beleženje v datoteko ali bazo podatkov ter krmilna logika, če merilni sistem to omogoča.

Razvoj programske opreme ni rutinsko opravilo, zahteva veliko znanja, izkušenj in inovativnosti. Pogosto v procesu razvoja naletiš na težave, ki se tisti trenutek zdijo nerešljive, pa vendar jih je navadno treba le »prespati«. Končni rezultat pa je okno na računalniškem zaslonu ali pa datoteka na disku; če vse deluje, tako kot mora, jih skoraj nihče na opazi.

Simon Rant

Eno od vprašanj na mojem razgovoru za službo za mesto tehnologa v montaži je bilo tudi v povezavi z morebitnim delom v Domelovem obratu na Kitajskem. Pritrdilen odgovor sem zavil v nekaj olikanih fraz, da se slučajno kdo ne bi ustrašil mojega navdušenja ... »Tooool! To hočem, akcija, da se kaj zanimivega dogaja!!«

Potem je trajalo dobri dve leti, preden je prišel "klic z vzhoda". V potnem listu sem imel sliko brez brade - od izdaje potnega lista pa je minilo že toliko časa, da mi je vmes pričela rasti tudi ta. Med postopkom pridobivanja vizuma so me Kitajci tako rekoč obrili, za nameček pa sem bil tudi doma deležen groženj, da bom izgubil vizum za spalnico, če se slučajno vrnem zaraščen.

In smo šli na pot ... Vsak s svojo ilegalno zalogo domače prekajene mesnine in litrom "zdravil". V upanju, da nam psi na letališču ne zavohajo vakuumsko pakiranih klobas, smo se postavili v vrsto za varnostni pregled pred vstopom na letalo. Sledil več kot 10 ur trajajoč let, ki si ga je možno krajšati s spanjem, glasbo ali filmi, ki so na voljo na zaslonu pred teboj. Po pristanku sledijo mejne formalnosti, žig v potni list in soočenje s 7-urno časovno razliko v primerjavi s Slovenijo.

Ob izstopu iz letaliških zgradb na široko zajamemo zrak. No, ni bil ravno svež, ampak

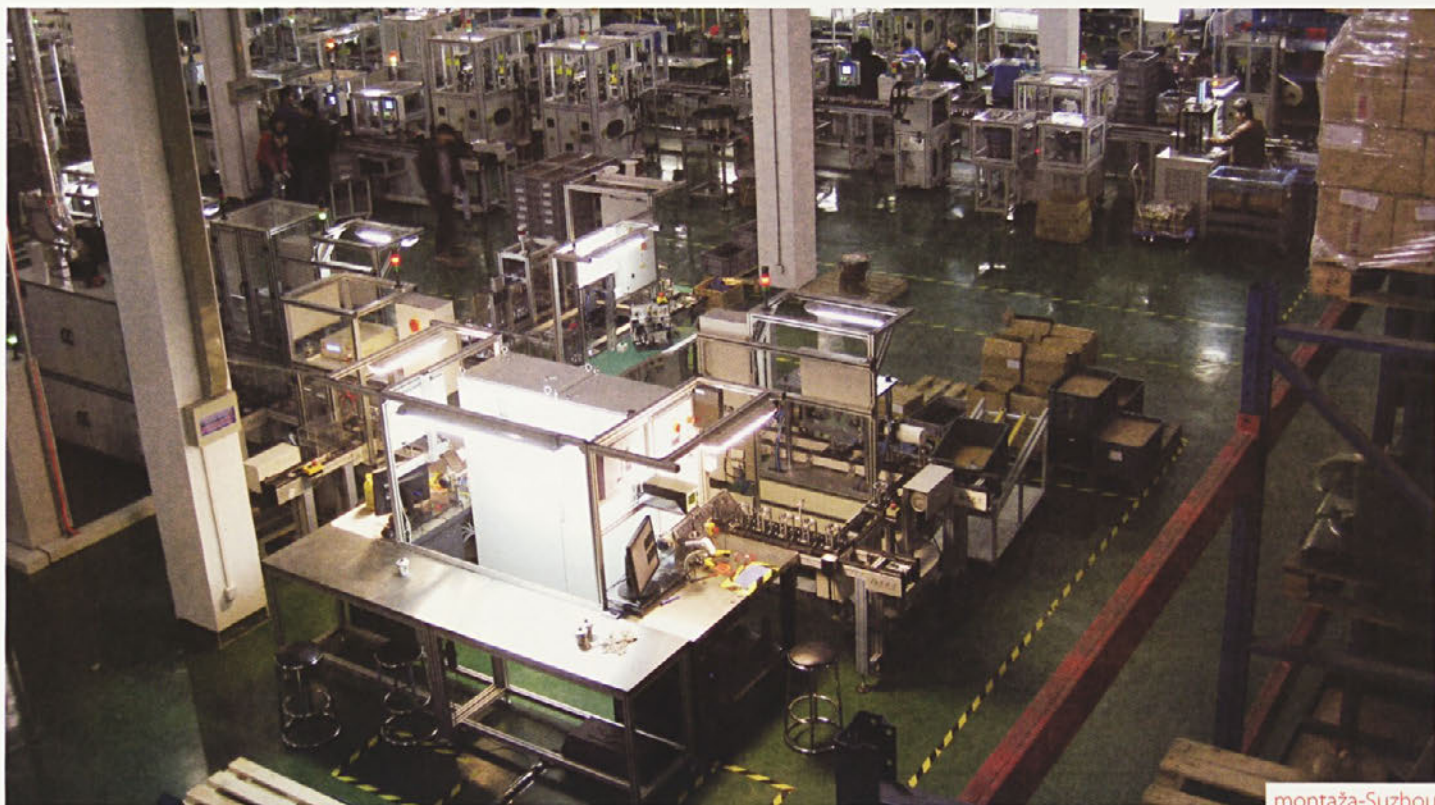
tako grozno, kot strašijo v medijih, pa tudi ni bilo. Prvi stik s kitajsko kulturo doživimo v prometu. Lahko rečem, da so Italijani dokaj kulturni vozniki v primerjavi s Kitajci. Vožnja v nasprotno smer, izsiljevanje in neprestano hupanje so le del pestrega repertoarja tamkajšnjih voznikov. Opazil sem, da se striktno upošteva le "pravilo močnejšega", rdečo luč in policiste. Kot zanimivost naj dodam še to, da na Kitajskem nimajo nobene šale na račun policistov.

Leta 2012 je bilo na cestah zelo malo avtomobilov nižjega razreda (z izjemo taxi-jev). Zelo veliko pa je bilo takrat tudi prestižnih avtomobilov. Sedaj se na cestah opazno večja delež avtomobilov srednjega razreda, k čemur je gotovo pripomogla vsakoletna visoka rast plač. Ker je bil naš hotel blizu prometne ceste, sem se ponoči nekajkrat predramil tudi zaradi rohnenja športnih avtomobilov. Lastniki jim zaradi prometnih kamer snamejo registrske tablice, nato pa sledi nočna poulična dirka, kot v kakem filmu.

Sedaj pa naj namenim nekaj besed našemu delu. Namen naših obiskov je bil izključno prevzem in zagon strojev, ki so bili kupljeni pri lokalnih proizvajalcih. Med tednom smo se dobivali v hotelu na zajtrku ob sedmih. Ob osmih je bil odhod iz hotela. Sledilo je približno 20 minut vožnje do Domela.

Naše delo je zajemalo zagon, fine nastavitve strojev, izdelavo vzorcev 459 za Slovenijo in reševanje nekaterih tehničnih težav na obstoječi opremi za izdelavo motorjev Domus. Po izdelavi prvih vzorcev na novih strojih je sledilo testiranje in merjenje le-teh. Če kaka mera ali karakteristika ni bila v predvidenih tolerancah, so sledile korekcije na strojih in ponovna kontrola. Ta cikel smo ponavljali toliko časa, da smo dobili zadovoljive rezultate.

Ob dvanajstih je bilo dobre pol ure namenjeno kosilu. Po kosilu pa smo delali večinoma do sedmih zvečer. Če je vmes prišlo kaj nepredvidenega, se je delo včasih zavleklo do devetih. Sledila je vožnja do hotela, kjer smo si kar v sobi postregli dobrote iz skrivne zaloge.

montaža-Suzhou

HACCP na nivoju

Ob sobotah smo imeli nekoliko drugačen urnik, saj smo delali samo do petih ali šestih popoldan, v večernem času pa smo šli na kakšno pivo. Cena 5-7€ za "kriglo" ne dovoljuje pretiranega razvrata ... Nedelja dopoldan je bila namenjena takšni ali drugačni rehabilitaciji, popoldan pa smo šli malo naokrog. Ogladali smo si kak tempelj ali vrt in šli še po nakupih.

Delo s Kitajci zna biti včasih zelo naporno. Komunikacija je bila otežena, saj je v vseh podjetjih, s katerimi smo sodelovali, angleško govoril le redko kdo. Občutek, da ti angleščina koristi prav toliko kot slovenščina, smo dobili zelo hitro. Zaradi tega smo komunicirali z mešanico štirih jezikov, in sicer po angleško, slovensko, kitajsko in z rokami.

Del kitajske kulture je, da nikdar ne rečejo "ne". Zaradi tega je prihajalo do nesporazumov. Neke naloge niso bile opravljene, kljub temu da so kitajski sodelavci zatrjevali nasprotno. V začetku smo mi to dojemali kot laganje, ampak kasneje smo se navadili, da je pač vsako stvar potrebno preveriti na lastne oči. Povzdignjen glas ima pri Kitajcih podoben efekt kot pri nas klofuta.

Klimatski pogoji so tud poglavje zase. Suzhou je zgrajen na naplavinu reke Yangze. Okrog in okrog mesta je ogromno manjših ali večjih jezer in zato se je mesta prijelo tudi ime "Vzhodne Benetke". Ko je pozimi 0°C, je zaradi visoke vlažnosti v zraku občutek mraza zelo nadležen. Naj dodam še to, da imajo v tem delu Kitajske tako poleti kot pozimi na stežaj odprta okna in vrata. Nam je nerazumljivo, da bi bilo pri -5°C okno v montaži na stežaj odprto cel dan ... Skleпам, da zaradi takih navad proizvodni prostori nimajo gretja ali hlajenja.

A JE TO sta bila dva mojstra, mi smo bili pa trije

Park

Poleti je prav tako zaradi visoke vlažnosti in temperatur preko 30°C občutek vročine morda še bolj nevzdržen, kot je pozimi mraz. Vsakoletne invazije komarjev na srečo nismo nikdar doživeli.

Posebne vrste pekel smo v poletnem času doživeli ob prevzemanju rotorske in statorske linije na jugu Kitajske v mestu Shenzhen. Zjutraj ob osmih je bilo že 28°C, preko dneva pa se je temperatura povzpela na 35°C s tem, da je vsak dan deževalo vsaj eno uro. Znoj je tekel v potokih.

Naj namenim nekaj besed tudi hrani. Poleg pretihotapljene suhe mesnine smo jedli lokalne dobrote. Kdove kaj vse ... Enkrat smo jedli neke ptiče, za katere gostitelj ni vedel angleškega izraza, pa se je potem izkazalo, da so bili to golobi. Na sporedu so bile tudi jegulje, pol kilograma težke žabe, testenine, gobe raznih oblik in okusov, ... Enkrat sem v porciji našel celo petelinovo glavo ... Vilice so redkost in zato smo bili primorani uporabljati palčke, ki smo jih z večjimi ali manjšimi težavami osvojili kar hitro. Kruh v 6-milijonskem mestu je bilo pred tremi leti možno dobiti samo v dveh pekarnah in še drag je bil za povrh. Danes se kruh dobi praktično v vseh malo večjih trgovinah in to za normalno ceno.

Dejstvo, da sem se vsakič s Kitajske vrnil dva do tri kilograme težji, priča o tem, da s hrano načeloma ni bilo hujših težav. Pojavlja se tudi vedno več restavracij tipa McDonalds in BurgerKing. V povezavi s tem je na ulici opaziti vedno več debelušnih domačinov. Kot zanimivost, kar se hrane tiče, naj povem še to, da testenine izhajajo s Kitajske in ne iz Italije, kot nas je večina prepričanih. Marco Polo je okrog leta 1300 pohajkoval po tistih krajih in testenine prinesel s sabo v Italijo.

Internetna cenzura tujcem povzroča kar nekaj preglavic. Več internetnih strani, ki jih na zahodu uporabljamo vsakodnevno, nam ni delovalo. Prvi v vrsti je Google s svojo storitvijo Gmail. Nadomestek Googlea naj bi bil Baidu, ampak za nas, ki ne beremo "oblancov", ni bil najbolj uporaben. Drugi v vrsti je YouTube s svojo alternativo YouKu ... Blokirana so tudi vsa zahodna socialna omrežja, za katera imajo svoje nadomestke. Za komunikacijo s Slovenijo smo večinoma uporabljali Skype, ki je glede na ceno telefonskih pogovorov kljub občasno nekoliko slabši kakovosti povezave še najbolj sprejemljiva opcija.

Še ena izmed težav, s katero smo se srečali, je bil ponarejen denar. Dobili smo ga kdove kdaj in kje, ampak menda ga je možno dobiti tudi na bankomatih ... K sreči je njihov največji bankovec vreden samo 100RMB (15€). Mi smo ponarejenega stotaka cel teden skušali unovčiti v raznih trgovinah, ampak so nam ga vedno zavračali brez pretirane drame. Potem se nam je v neki garažni trgovini vendarle nasmehnila sreča in stotak je šel v promet.

No, sem se kar razpisal! Mnogo je še anekdot, ki bi bile morda vredne objave, za nekatere pa je nemara celo bolje, da se jih ne objavi! Letos sem bil tam šestič - verjetno tudi zadnjič, saj zaradi menjave oddelka ne pokrivam več tega področja. Vsak obisk je povprečno trajal 2 tedna ... Mogoče pa se še kdaj vrnem? Morda na stara leta kot turist s pisanim klobučkom? Eh, upam, da se bo kaka prilika ponudila že prej ...

Nataša Dolenec

Del poletne številke našega internega glasila je namenjen temu, da predstavimo sodelavce, ki so se v podjetju zaposlili v preteklem letu. Večina novih sodelavcev je mladih. Vsem, ki ste se odzvali našemu povabilu, da se predstavite, se zahvaljujem za trud.

VOJKO DIMITRIJEVIČ

Sem Vojko Dimitrijevič in prihajam s Kresa. Sem diplomirani inženir strojništva. Med prostim časom se v glavnem ukvarjam z različnimi športi, moj najljubši hobi pa je ribolov. Zaposlitev v Domelu je moja prva zaposlitev, sicer pa sem študentska dela opravljal tudi v drugih podjetjih, največkrat pa v Domelu. Zaposlen sem v tehnologiji PE-KO za štancanje elektro pločevine. Z delovnimi pogoji sem zadovoljen. Najbolj sem zadovoljen s sodelavci in nadrejenimi, saj so me res lepo sprejeli. Tudi plača ni tako slaba za našo dolino, ne morem pa je primerjati s plačo sošolcev, ki so zaposleni v Ljubljani ali drugih večjih mestih.

GREGA MARKELJ

Moje ime je Grega Markelj in prihajam iz Železnikov (bolj točno iz Logu). V Domelu delam v PE ECS, in sicer kot skrbnik materiala v skladišču, po potrebi pa tudi v montaži. To

je moja prva redna zaposlitev in kot taka zelo pozitivna, saj je vzdušje dobro in sproščeno, prav tako pa sodelavci nudijo ogromno podpore in nasvetov. V prostem času se sicer precej družim s prijatelji in rad pogledam kakšen dober film ali serijo.

MATIJA GROHAR

Sem Matija Grohar in prihajam iz Sorice. V prostem času se rad družim s prijatelji in pomagam doma na kmetiji ... Ko sem končal srednjo šolo za strojništvo, sem se odločil, da se bom zaposlil. Ker sem tekom srednje šole prejemal Domelovo štipendijo, zaposlitev ni bila problem. Sedaj delam na brusilnih strojih v orodjarni. Sodelavci so me lepo sprejeli in me tudi veliko naučili. Z delom v orodjarni sem zelo zadovoljen.

ANJA ČUFAR

Sem Anja Čufar in prihajam iz Sorice. Svoj prosti čas najraje preživljam v naravi in s

prijatelji. To je moja druga zaposlitev, prej pa sem opravljala veliko različnih del preko študentskega servisa. Delam na oddelku za avtomobilsko industrijo. Z delom v Domelu sem zadovoljna. Zelo mi je všeč, ker so nadrejeni tolerantni do delavcev in upoštevajo njihove pravice. Zdi se mi, da je za delavce v Domelu kar dobro poskrbljeno.

NEJC LOTRIČ

Sem Nejc Lotrič in prihajam iz Dražgoš. V prostem času igram nogomet, se družim s prijatelji. To je moja prva redna zaposlitev, prej pa sem delal že preko študentskega servisa. Moje delovno mesto je mehansko vzdrževanje. Sodelavci so me lepo sprejeli in že veliko naučili.

SLAVICA ILINČIČ

Sem Slavica Ilinčič, stanujem v Sv. Duhu pri Škofji Loki. Svoj prosti čas preživljam z družino

(z otroki se pogosto odpravimo na sprehode po naravi ter smo navdušeni za hojo v hribe). To ni moja prva zaposlitev. Zaposlena sem bila tudi v drugih proizvodnjah, vendar vedno za določen čas. Nazadnje sem bila zaposlena ravno v vaši proizvodnji. Minilo je približno osem let od tega. Ker sem se odločila določena leta posvetiti svojim otrokom, takrat nisem iskala druge zaposlitve. Po vseh teh letih sem se odločila in poslala prošnjo v vaš kolektiv, kjer sem tudi dobila zaposlitev. Trenutno delam v oddelku Proizvodnja DC motorjev kot proizvodna delavka. Delala sem tudi v oddelku Proizvodnja EC motorjev kot proizvodna delavka. Izkušnje so dobre.

DOMINIK JELOVČAN

Sem Dominik Jelovčan, stanujem v Zg. Pirničah. Prosti čas preživljam doma, kjer dela ne zmanjka. Včasih sedem na kolo, se pa tudi družim s prijatelji, s katerimi skupaj hodimo na treninge in tekme. Tekmujem v vleki vrvi. Kar pa se tiče dela v Domelu – v Retečah na pločevinastih delih sem zaposlen sedem mesecev, z delom sem zadovoljen, sem se pa pripravljen tudi dodatno izobraževati za potrebe firme in za lasten napredek. To sicer še zdaleč ni moja prva zaposlitev, poskusil sem že marsikaj, pa sem se raje vrnil nazaj v Domel, kjer sem bil že pred leti zaposlen 9 let.

JANEZ LUZNAR

Moje ime je Janez, star sem 24 let in prihajam iz Selc.

Prosti čas rad izkoristim za aktivnosti, povezane z glasbo, rekreativnimi športi, za druženje z

družino in prijatelji. Precejšen del predstavljajo glasbene aktivnosti, saj igram in pojem v skupini Hozentregarji, s katero smo se letos predstavili na festivalu Slovenska polka in valček 2015 v Podčetrtku.

V podjetju Domel sem že v času študija večkrat opravljal počitniško prakso, poleg tega sem tukaj delal tudi magistrsko nalogo, tako da sem podjetje že pred zaposlitvijo nekoliko spoznal. Študij sem zaključil in se nato oktobra zaposlil v oddelku bazičnega razvoja. S sodelavci se dobro razumem in mi radi nudijo pomoč, ko jo potrebujem. Moje delo večino časa poteka na računalniku, nikoli pa ni dolgočasno, saj se vedno pojavijo novi izzivi. Del urnika delo opravljam tudi na fakulteti za strojništvo, kjer kot mladi raziskovalec nadaljujem študij na tretji stopnji.

TANJA ŠTURM

Sem Tanja Šturm iz Železnikov, in sicer iz Dašnice.

Prosti čas najraje preživim v naravi, na dolgih sprehodih, rada pa preberem tudi kako dobro knjigo.

V začetku oktobra 2014 sem se zaposlila v Domelu. Zaposlitev v Domelu je moja prva zaposlitev. Prvo delovno mesto v Domelu je bilo v proizvodnji (oddelek BMC), sedaj pa delam v prodaji na delovnem mestu prodajnega referenta. V Domelu sem delala že kot dijakinja in študentka. Študentska dela pa sem opravljala tudi v drugih podjetjih. Z zaposlitvijo v Domelu sem zadovoljna. Super se mi zdi, da lahko v službo pridem kar peš. Zelo zadovoljna sem s sodelavkami in sodelavci. Vesela sem, da so me tako lepo sprejeli in da mi pri delu z veseljem in velikokrat pomagajo.

DOMEN ŠORLI

Sem Domen Šorli. Star sem 21 let in prihajam iz Baške grape, natančneje iz Podbrda.

Opravi sem štiriletno srednjo šolo smer strojni tehnik v Novi Gorici.

V prostem času treniram inline hokej (hokej na rolerjih). Treniram v inline hokejskem klubu Mufloni iz Tolmina. Ker pa nimamo ustreznih razmer za treninge in igranje tekem, gre velik del mojega prostega časa za

prevoze na treninge in tekme. Ne glede na to, "mufloni" nastopamo v slovenskem državnem prvenstvu, in sicer v prvi slovenski ligi, kjer smo letos zasedli šesto mesto.

Poleg hokeja me navdušuje tudi avto moto šport in če je le čas, si s prijatelji skupaj ogledamo kakšno dirko ali pa se kar odpeljemo na dirko v državnem reli prvenstvu, ki se odvija v okoliških krajih Idrija, Nova Gorica in Železniki.

Zelo rad tudi kolesarim in smučam. V podjetju Domel sem se zaposlil 7.7.2014, to je tudi moja prva zaposlitev. Delam v proizvodnji na oddelku brušenje gredi. Moje izkušnje v podjetju so pozitivne, saj je to veliko podjetje, kjer se odpira veliko možnosti za nadaljnjo poklicno pot. Naj povem še to, da so me tudi sodelavci zelo lepo sprejeli, vedno so pripravljeni pomagati in prav zaradi tega vsak dan z veseljem prihajam na delo.

ADIS ČORALIČ

Sem Adis Čoralič in stanujem v Davči. Med prostim časom se rad vozim okoli z avtom. To je moja druga zaposlitev, ampak prva v tej stroki. Delam na avtomatskih stiskalnicah in delo se mi zdi raznoliko in zanimivo. Z delom sem trenutno zadovoljen in upam, da bo tako tudi ostalo.

MAJA ĐURKIN

Sem Maja Đurkin. Stanujem v Gorenji vasi. V prostem času grem rada na sprehod. To je moja prva zaposlitev. Na lokaciji v Retečah delam na različnih delovnih mestih. Moje izkušnje ob zaposlitvi v Domelu so pozitivne.

UROŠ ZUPANC

Sem Uroš Zupanc iz Kranja. Prosti čas preživljam tako, da se ukvarjam s pohodništvom. To ni moja prva zaposlitev, delam kot skladiščnik, izkušnje so pozitivne.

EMA BEVK

Sem Ema Bevk, prihajam iz vasi Rudno. Svoj prosti čas namenim sprehodom v naravi, kuhanju, peki ... Največ pa mi pomeni čas, ki ga preživim z bližnjimi, prijatelji. Sprostitev mi pomenijo tudi naši izleti, krajša potovanja.

V Domelu sem delala že prej, med poletnimi počitnicami. Všeč mi je bilo vzdušje, saj je po mojem mnenju najpomembnejše to, da se na delovnem mestu dobro počutiš. Ko sem iskala službo, sem prošnjo poslala tudi v Domel. Vmes sem dve leti delala za šankom, nekaj tudi v pekarni. Delo sem namreč rabila. Ko so me v podjetju Domel povabili na razgovor in me zaposlili, sem bila vesela, saj je to moja prva bolj resna zaposlitev. Sicer pa tukaj delajo tudi moja mami in dva moja brata. Opravljam delo v proizvodnji, na avtomobilskem oddelku. Z delom sem zadovoljna, v podjetju se počutim dobro.

SANJA GUZELJ FAJFAR

Sem Sanja Guzelj Fajfar, poročena, mamica treh otrok. Stanujem v Logu v Železnikih. Svoj prosti čas najraje preživljam z družino ter svojimi hišnimi ljubljenci....

Po izobrazbi sem dipl. upravnih ved. Delam v avtomobilski proizvodnji, in sicer je to moja prva redna zaposlitev. Moje delovno mesto

je proizvodnja koračnih motorjev A6, je zelo natančno delo. Zaposlitev v Domelu je priložnost za osebni razvoj.

PRIMOŽ CUZNAR

Primož Cuznar, tudi Primzi, Cuzmož ali Primoženko (znanstveno ime H. sapiens Primus Cuzus) je uni. dipl. inž. elektrotehnike in živi na levem bregu Sore pod vršaci Škofjeloškega hribovja. Je predstavnik endemitske veje ljudi, ki še poznajo empatijo, simpatijo in skrb za sočloveka.

Med zaprašenimi ljubljanskimi arhivi lahko zasledimo, da ga birokrati prvič omenjajo v poletnih mesecih leta 1987. Od 1. 1. 2015 je njegov prosti čas omejen le na vikende in dela proste dneve. V izjemnih okoliščinah pa lahko nočno aktivnost zasledimo tudi med tednom. Toplokrvnost si v sončnih dnevih krepi z rekreativnim kolesarstvom, tekom, plezanjem ... oziroma športi, ki omogočajo začasen pobeg od natrpanega urnika in neprestanega inženirskega razmišljanja. Misli si pogosto razbremeniti s sproščeno debato, največkrat v škofjeloških kavarniških brlogih. Debata po navadi nenapovedano preide v iskanje vprašanja na že poznan dokončen odgovor o veselju, življenju in sploh vsem.

Po prestopu iz udobnega študentskega obdobja v čas, ko delo počasi osvobaja in omogoča adaptacijo habitata, ga lahko najdemo na razvojnem oddelku centra NELA. Po preteklih šestih mesecih že lahko opazimo prilagoditev na način dela v Domelovem okolju in ugodno početje na delovnem mestu s simpatičnimi sodelavkami

in sodelavci, ki pomoči in znanja nikoli ne odrečejo. V zadnjih izdihljajih je še mogoče opaziti strogo teoretičen, tudi šolski pristop, ki pa zaradi časovnih, finančnih in praktično-uporabnih preprek počasi krni. V procesu prilagoditve iz teorije v prakso oziroma v obdobju pripravnosti se kali na področju komunikacijskega protokola MODBUS v povezavi z nastavljanjem in branjem parametrov motorja preko uporabniškega vmesnika. Primoža lahko obiščemo brez predhodne najave vsak delavnik med 7.00 in 15.30, lahko pa se mu pridružimo tudi pri jutranjem čajnem ritualu. Hranjenje dovoljeno! :) Se vidimo.

DANIJEL RODIČ

Pozdravljeni, ime mi je Danijel Rodič in prihajam iz Kranja, kjer sem bil tudi rojen.

Prosti čas preživljam precej pestro, saj imam kar nekaj hobijev. Največ prostega časa mi vzame ribolov, s katerim se ukvarjam okoli 20 let. Vsako leto se odpravim tudi na daljše potovanja, v zimskem času veliko smučam, večinoma v tujini. Od letos imam tudi motor, s katerim se najraje vozim. V splošnem pa precej prostega časa preživim v naravi.

Zaposlitev v Domelu je moja prva redna zaposlitev. V času študija sem opravljal raznolika priložnostna študentska dela. V četrtem letniku faksa sem v Domelu dobil štipendijo, kar mi je omogočilo lažji študij. Ob tej priložnosti bi se rad zahvalil podjetju Domel za štipendijo.

V Domelu delam v elektrorazvoju, kjer se večino časa ukvarjam z razvojem ter izračuni EC motorjev. Diplomsko delo sem prav tako opravljal na področju razvoja EC motorjev, kjer sem obravnaval vpliv proizvodnih toleranc na samodržni navor.

Moji občutki ob zaposlitvi v Domelu so pozitivni. Področje, na katerem delam, oziroma delovno mesto mi ustreza, saj mi omogoča veliko učenja ter raziskovanja.

NEJC ŠTULAR

Moje ime je Nejc Štular in stanujem na Kokrici pri Kranju. Prosti čas posvečam večinoma družini in nogometu, s katerim se ukvarjam že vse življenje. Zaposlitev v Domelu ni moja

prva, ampak sem nekaj izkušenj nabral že pred tem. Delam na delovnem mestu strojni orodjar v orodjarni. Izkušnje v podjetju so zaenkrat zelo pozitivne, kajti imam možnost pokazati svoje znanje in seveda pridobivati novega.

KLEMEN ZGAGA

Sem Klemen Zgaga, doma iz Železnikov. Po poklicu sem geodetski tehnik. V prostem času se rad družim s prijatelji, plavam in hodim v naravo. V Domelu sem bil že zaposlen, vendar mi zaradi pomanjkanja dela niso podaljšali pogodbe. Sedaj delam v montaži, na montažni liniji 8 in sem oskrbovalec linije. S sodelavci sem zadovoljen in se dobro razumemo. Vesel bom, če mi bo uspelo obdržati zaposlitev in počasi tudi napredovati. Upam, da rek »v tretje gre rado«, res velja.

GAŠPER TOLAR

Sem Gašper Tolar, prihajam iz Dražgoš. V prostem času treniram futsal in igram hokej. V Domelu delam na oddelku BMC in to je moja prva zaposlitev. Z delom v Domelu sem zadovoljen.

JASMINA VEŽNAVER

Sem Jasmina Vežnaver in živim v Zgornjih Bitnjah. Prosti čas preživljam v družbi svoje hčerke ter na kolesu. To ni moja prva zaposlitev. Delam na APECU. Moje izkušnje ob zaposlitvi v Domelu so super in tu rada delam.

ANDREJ POTOČNIK

Sem Andrej Potočnik in prihajam iz Železnikov. To je moja prva zaposlitev po končanem študiju elektrotehnike. Z družbo Domel sem se seznanil že prej z delom preko študentskega servisa ter kot štipendist z opravljanjem delovne prakse. Zaposlen sem v razvojem laboratoriju, kjer so me sodelavci lepo sprejeli in mi s svojimi izkušnjami radi pomagajo. S službo sem zadovoljen, veliko mi pomeni predvsem to, da sem zaposlitev dobil kmalu po končanem študiju.

LUKA MARKELJ

Sem Luka Markelj in prihajam iz Železnikov, natančneje s Plavža. V prostem času igram nogomet in harmoniko, s katero večkrat zabavljam družbo.

Zaposlitev v Domelu je zame prva. Delam v oddelku ECS, Na Plavžu. V Domelu sem imel tudi štipendijo, ko sem opravljal srednjo šolo. Po poklicu sem strojni tehnik.

Odkar sem zaposlen, sem se naučil veliko novih stvari. Všeč mi je to, da smo zelo dober kolektiv, da se med seboj dobro razumemo.

KATJA MESEC

Sem Katja Mesec in živim v Železnikih, natančneje v Logu. Prosti čas največ preživim s svojimi prijatelji in najbližjimi. To je moja prva zaposlitev, sem pa tudi delala kot študentka prakso v različnih podjetjih. Delam na avtomobilskem oddelku. V Domelu sem zelo zadovoljna z delom in tudi sodelavci so zelo prijazni in radi priskočijo na pomoč.

JUGOZAHOD

ZDA V 11 DNEH

Gregor Vidmar

Ko sem marca oddal doktorsko disertacijo in so me s tega stališča nehali preganjati roki, sva z ženo začela planirati potovanje po ZDA, in sicer po zahodni obali. Izbrala sva termin med prvomajskimi prazniki, ko je bilo nekaj dni tako ali tako prostih, pa tudi cena letalskih kart je bila precej ugodna (povratna karta iz Milana 540 evrov). Teden dni pred odhodom se nama je pridružila še kolegica, ki je v tem terminu planirala letni dopust. Pot smo začeli in končali v Los Angelesu, vmes pa smo si ogledali še San Francisco in Las Vegas ter številne parke v Kaliforniji, Nevadi, Utahu in Arizoni. Področje JZ ZDA je zelo raznoliko, s številnimi parki, a so razdalje zelo velike. Tako smo v osmih dneh prevozili 4700 km.

Los Angeles je sicer izredno veliko mesto in ima kot tako tudi številne zanimivosti. Vendar pa nas ni posebej prepričalo. Samo zaradi njega se ne bi splačalo potovati tako daleč. Mesto je obsežno, poleg tega pa prometne konice pomenijo resnično gnečo, saj večina prometa poteka po cesti. Omrežje podzemne železnice pokriva le nekatere predele. Poleg tega so ravno v času našega obiska Armenci v mestu organizirali proteste v spomin na genocid. Tu namreč živi ena največjih armenskih izseljenskih skupnosti. Tako smo si v dveh dneh uspeli na hitro ogledati glavne znamenitosti – Hollywood z »Walk of Fame«, Beverly Hills, Santa Monica, Venice Beach in Downtown. Šli smo še v filmski studio Warner Bros in muzej voščenih lutk Madame Tussauds.

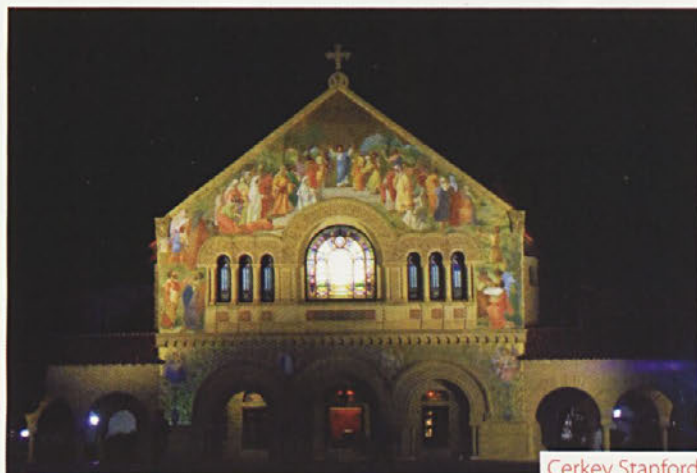
Tretji dan smo najeli avto in se ob tihomorski obali peljali preko znamenitih plaž Malibuja in slikovite obale Big Sur proti Silicijevi dolini in San Franciscu. Big Sur je poleg slikovite obale znan tudi po izredno veliki populaciji morskih levov. V Silicijevo dolino smo prispeli, ko je bilo že temno, tako da smo se le zapeljali skozi mesto Palo Alto in se sprehodili med stavbami Googla. Ustavili smo se še na Univerzi Stanford, kjer pa zaradi pozne ure ni bilo več prav živahno. Centralni del univerze ima zanimivo arhitekturo, ki najbrž ponoči v soju luči pride še bolj do izraza.

Big Sur

V San Francisco smo prispeli malo čez polnoč. Zjutraj smo si ogledali zloglasni zapor Alcatraz, najbolj zavito ulico na svetu – Lombard Street, kjer smo srečali prve Slovence, in Coit Tower. Nato smo šli na kosilo v kitajsko četrt, ki je ena največjih v ZDA. Po kosilu pa smo se zapeljali do mosta Golden Gate, ki ga je v tem času že prekrila gosta megla, kar je pogost pojav. Nato smo se sprehodili skozi največji park v mestu, kjer smo srečali druge Slovence. Mesto je zelo slikovito s številnimi griči, majhnimi hiškami in strmimi ulicami ter sproščenim utripom. Je pa tu največji delež brezdomcev na število prebivalcev v ZDA.

Naslednji dan smo se peljali proti vzhodu in si ogledali Mariposa Grove of Giant Sequoias, znameniti park z velikimi sekvojami, in nacionalni park Yosemite, kjer se nahajajo mogočne stene El Capitan in Half Dome. Ta dva parka sta sicer najbolj »evropska«, a vsekakor vredna ogleda. Za vstop v nacionalne parke v ZDA je potrebno plačati vstopnino, vendar se pri ogledu več parkov splača kupiti letno karto, ki omogoča vstop v vse nacionalne parke v državi. Čakala nas je še nekajurna vožnja na vzhod čez prelaz do Mammoth Lakes, kjer smo prenočili.

Cerkev Stanford

Naslednji dan smo se peljali preko Doline smrti, kjer smo izmerili najvišjo temperaturo – nekaj čez 40°C. Vsekakor vredno ogleda spomladi ali jeseni, saj so poleti temperature še bistveno višje. Nismo se sicer zapeljali do najnižje točke Badwater Basin (-86 m), vseeno pa smo šli pod točko 0 m nadmorske višine. Ustavili smo se pri peščenih sipinah, kjer smo srečali tretje Slovence, na Zabriskie point, kjer se nahajajo slikoviti grebeni z znaki izrazite erozije, in na Dante's View, s pogledom na Badwater Basin. Nato smo šli v Las Vegas, kjer smo prenočili v hotelu povsem v centru (5 min hoje do Las Vegas Boulevard). V hotelu se takoj v avli (podobno kot pri ostalih hotelih v mestu) nahaja igralnica. Ker smo bili tam med tednom in je bila zasedenost majhna, je bila cena nočitve izredno nizka. Če bi sobo v istem hotelu rezervirali za vikend, bi bila cena petkrat višja. Mesto je vsekakor vredno ogleda, saj ponuja povsem edinstvena doživetja. Ponoči je mesto s številnimi igralnicami, bari, šovi, ... precej živahno, podnevi pa bolj zaspano. Po ulicah se sprehaja vse živo – od zelo urejenih, »običajnih«, pa ljudi s kričečimi oblekami, do brezdomcev itd.

SanFrancisco

NAGRADNA

VEČERJA ZA NAJBOLJŠI TPM SKUPINI

Monument Valley

Pot smo nadaljevali v Utah v Zion park, kjer se nahajajo globoki kanjoni z visokimi stenami in značilno rdečo barvo kamnin, ki jo daje velika koncentracija železa v peščenjaku. V Utahu živi veliko mormonov, kar se odraža na vsakem koraku. Tako tudi geografska imena izhajajo iz svetopisemskih pojmov (npr. Zion iz svetopisemskega Sion).

Prav tako v Utahu smo si ogledali znameniti Bryce Canyon z značilnimi erozijskimi oblikami, nato pa še Antelope Canyon v Arizoni. Slednji se nahaja na privatni posesti Indijancev in ne spada v sklop nacionalnih parkov. Ogled je mogoč le v sklopu vodenih tur. Gre za ozek 400 m dolg kanjon, kjer sončna svetloba na rdečem peščenjaku tvori zanimive barvne odtenke. V bližini se nahaja tudi Horseshoe bend, kjer reka Colorado tvori kanjon v obliki podkve. V Arizoni je bila zanimiva zmeda z urami. Imeli smo namreč rezervirano turo v Antelope Canyonu, zato smo morali pravočasno priti iz Utaha v Arizono. Utah je eno uro pred Californijo. Prav tako Arizona ...

vendar ... Arizona ne menja ure zimski/poletni čas, kar pomeni razliko v poletnem času ... vendar ... indijanska plemena na severu Arizone upoštevajo zimski/letni čas ... vendar ... ne na vseh področjih ... Nazadnje sem na internetu preveril trenutni čas naše lokacije in lokacije Antelope Canyona ...

Antelope Canyon

Ena zadnjih postaj je bila Monument Valley (Utah), ki je zelo znana iz kavbojskih filmov, predvsem iz filmov Johna Wayna. Tudi ta se nahaja na posesti Indijancev. V nasprotju z nacionalnimi parki nima sistema shuttle-ov, tako da se skozi park pelješ z avtom, kar v visoki sezoni pomeni precej gneče.

Proti koncu pa smo si ogledali še Grand Canyon, Hoover Dam in se preko Las Vegasa vrnili v Los Angeles. Če bi imeli na razpolago več časa, bi bilo vredno obiskati Univerzo Stanford tudi podnevi, kakšen dan več preživeti v San Franciscu in v Grand Canyonu narediti trekking do reke. Zanimiv bi bil tudi večdnevni trekking v Yosemite-u ali pa v Zion parku.

Bryce Canyon

Barbara Benedičič

V drugi polovici leta 2013 smo v Domelu začeli z vpeljevanjem metode TPM. Cilj metode je dvig učinkovitosti delovne opreme, to pomeni odpravljanje izgub, ki so vezane na delovno opremo (zastoji, slaba kakovost, menjave ...).

Po uspešni uvedbi in pozitivnem odzivu zaposlenih v pilotnih skupinah smo se odločili za širitev na celotno podjetje. Trenutno imamo 36 skupin.

Konec leta 2014 smo se odločili, da najboljši dve skupini nagradimo. Razdelili smo jih na skupine montažnih tehnologij in skupine izdelave komponent. Ocenjevanje so bili po dosežku na TPM in 5S presojah na določen dan. Ocena na TPM presoji je imela faktor 1, na 5S presoji pa 0,5.

Najboljši rezultat sta dosegli skupini PGŠ1 iz skupine izdelave komponent ter L1, 7 iz skupine montažnih tehnologij. Nagrado smo jim podelili v sklopu podelitve Domelovih priznanj za preteklo leto v mesecu marcu.

Nagrado sta skupini koristili 13.6.2015. Šli smo na kulinarčni večer v gostilno Mavče v Mavčičah. Postrežba in hrana sta bili odlični, prav tako tudi vzdušje in zasedba v obeh skupinah.

Skupini sta se med seboj pomerili v pikadu. Najprej je bilo ogrevanje in kvalifikacija igralcev. Vsaka skupina je izbrala najboljše, ki so tekmovali v prvem krogu ter igralce za drugi in tretji krog. Igrali so igro "501 double out" na dve zmagi. Po hudem boju je zmagala skupina PGŠ1, ki je za nagrado dobila dežnike, drugouvrščena ekipa pa je dobila tolažilno nagrado – obesek za ključke in podlogo za telefon.

Preživeli smo zares prijeten večer. Ob dobri hrani in družbi je čas še prehitro minil.

ZANIMIVI

HOBII

Nataša Dolenc

Sodelavka Meta Prezl je zaposlena na kontrolingu. V prostem času se ukvarja z zanimivimi hobiji, kot so potovanja, pohodništvo in plezanje. Aktivna je tudi kot gorska vodnica. V prispevku deli z nami utrinke s potovanj, ki jih je opravila v zadnjem času in so ji ostala v lepem spominu.

Potovanja so me privlačila že od nekdaj, tuje dežele sem začela spoznavati v študentskih časih, ko sem potovala na avtostop. Od takrat se je zvrstilo kar precej potovanj, tukaj pa je nekaj vtisov z zadnjih treh.

Avgusta 2011 sem prehodila 700 km po romarski poti v Španiji, iz Pamplone do Santiaga de Compostelo. Romanja so se začela v devetem stoletju, ko so tam odkrili sarkofag z ostanke apostola Jakoba. Takrat je bila pot nevarna, romanja pa so trajala tudi več let. Danes romanje izgleda precej drugače. Pot je označena in varna, ob poti so prenočišča na vsakih nekaj kilometrov, skratka prilagojeno in prijazno do romarjev. Zame je bil to izziv, ali zmorem, in želja po spoznavanju novih krajev in pokrajin. Predvsem so me privabile ravnice Leona in srednjeveška mesteca. Hoja je po nekaj dneh postala moj način življenja. Na poti je bilo veliko časa za urejanje misli in za spoznavanje ljudi.

Po mesecu dni sem presenečena spoznala, da se v prenočiščih (albergih) počutim že skoraj kot doma. Domov sem se vrnila z lepimi spomini in prepričana, da bom kaj podobnega še ponovila.

Poleti 2012 sem se s prijatelji Damjano, Slavko in Metodom odpravila v Peru. Naš glavni cilj je bil desetdnevni trekking Huayhuash. Na trekkingu so nas spremljali vodnik oslov (ti so nosili vso opremo), kuhar in vodič, ki nam je povedal kar nekaj zanimivih zgodb o življenju v tistih krajih. V tem delu je veliko rudnikov bakra, katerih lastniki so tuje korporacije, ki v pohlepu za dobičkom izkoriščajo tako domačine kot naravo.

Trekking je potekal na nadmorski višini od 4000 do 5000 m po čudoviti pokrajini. Hodili smo mimo slikovitih jezer, v objemu pet- in šesttisočakov.

Po krajšem počitku sva se z Damjano, v spremstvu vodiča, povzpeli še na 5752 metrov visok Pisco. To je bil za naju pravi alpinistični podvig. Težavnost zadnjih višinskih metrov je bila poplačana z občutkom zmagošlavja in s čudovitim razgledom.

Indonezijo, deželo otokov in vulkanov ter umirjenih ljudi, sva z Damjano spoznali lansko leto. Za tri tedne sva si zadali kar obsežen načrt. Najprej Bali z mnogimi hindujskimi templji, pa na bližnji otok Lombok, kjer sva

uživali v razkošnem apartmaju ob peščeni plaži Indijskega oceana. S skuterjem sva raziskovali otok in se zapeljali pod najvišjo goro Indonezije, 3726 metrov visok Rinjani. Sledila je enodnevna vožnja z avtobusom in s trajektom na otok Flores, od tu pa na bližnji otok Rinca, kjer živijo komodoški varani, največji živeči kuščarji. Flores sva prevozili z najetim avtomobilom in s šoferjem. Ogledali smo si tradicionalne - plemenske vasi, se kopali v toplih vrelih, se povzpeli na vulkan Kalimuti s tremi kraterskimi jezери različnih barv. Z letalom sva nadaljevali pot na otok Java v mesto Yogyakarta, ki je kulturna prestolnica. Uživali sva ob ogledu Burubudura, največjega budističnega templja na svetu, ki v reliefih prikazuje zgodbo Bude. Nedaleč stran je kompleks hindujskih templjev Prambanana, kjer je vodič, med drugim, doživetje povedal zgodbo Ramayana (v prevodu, zgodba o Rami), kar sva zvečer nadgradili še z ogledom baleta. Za konec pa še na Borneo z namenom, da vidiva orangutane, kar je bil zame kar vrhunec potovanja. Ob manjših zapletih sva prispeli v raziskovalni kamp Kakap, kjer naju je vodič vodil po džungli, kjer smo po večurnem iskanju, visoko v krošnjah dreves, videli tudi samico orangutana z mladičem.

Veliko prostega časa namenim hribom, ki me navdušujejo v vseh letnih časih, hodim

po različnih poteh, brezpotjih in plezalnih smereh. Za varno hojo v hribe je potrebno kar nekaj znanja in izkušenj, zato sem pred leti obiskovala alpinistično šolo, kjer sem se imela priložnost naučiti veliko o tehniki gibanja tako v kopnih kot snežnih razmerah, plezanju v skali in po slapovih ter hoji po ledenikih.

Hodim predvsem po Sloveniji, tako po planotah in gričih kot po sredogorju in visokogorju, kjer me posebej navdušijo lažje plezalne smeri.

Zadnja tri leta sem aktivna v PD Železniki, kjer sem vodnica in imam licenco PZS za vodenje lahkih tur, trenutno se izpopolnjujem za vodenje po zahtevnih poteh. Letno imam v načrtu pet izletov, ki jih pripravim in vodim z veseljem, še posebno, ko vidim zadovoljne udeležence.

Za vse, ki vas zanima, razpisi izletov se nahajajo na spletni strani planinskega društva Železniki: <http://www.pd-zelezniki.com/>.

V prihodnje nameravam nadaljevati s svojimi aktivnostmi. Želim prehoditi čim večji del Slovenije, osvojiti kakšen lep vrh - letos imam v načrtu Mont Blanc, in od blizu spoznavati tuje dežele, ljudi in kulture.

KOŽA

IN SONCE

Janja Kozjek

Ker je poletje čas, ko so sončni žarki še posebej močni in nevarni in ker se po statistiki inštituta za varovanje zdravja povečujejo obolenja za kožnim melanomom, sem se odločila, da tokrat nekaj napišem na to temo.

Koža je organ s številnimi funkcijami. Na tisoč in en način vedo umetniki opisati občutja, ki nam jih posreduje koža: toploto, dotik v vseh njenih niansah in s paletto pomenljivosti, bolečino v vseh njenih globinah in ostrini, vonj privlačnosti; pričarati nam vedo spekter polti, pa bledico kože, ki skrbi, in rdečico, ki se ne da ugnati in govori. Zgubana, temna koža zgarane starke nam vliva spoštovanje, mehka, polna in bela koža otroka nas navdaja z veseljem in radostjo nad življenjem. Nasproti ji stoji mogočno sonce. Veliko za več kot milijon krogel s prostornino zemlje, ki bruha energijo v okolico iz jedrskih reakcij v bližini središča, kjer je temperatura 15 milijonov stopinj. Vsa ta energija dosega zemljo, saj je le-ta sorazmerno blizu soncu, oddaljena od njega le 1 astronomsko enoto, 150 milijonov km. Veliko te škodljive energije zadrži atmosferski plašč zemlje, njena "koža". Do naše kože prodrejo, poleg vidne svetlobe, še infrardeči žarki in del energije v obliki ultravijoličnih (UV) elektromagnetnih valov. Celotno UVC-sevanje in del UVB-sevanja ozonska plast zadrži. Če te absorpcije ne bi bilo, bi življenje na zemlji, v obliki kot ga poznamo, zamrlo.

Koža

Koža prekriva celotno površino telesa in ga varuje pred škodljivimi vplivi. Njena povprečna skupna površina znaša kar 1,6 – 1,9 m². Sestoji iz vrhnjice, ki je sestavljena iz gornjega roženega sloja in iz spodnjega zarodnega sloja, in vezivne usnjice. Le-ta leži na vlaknatem in z maščobo bogatem podkožju. Na dnu vrhnjice so melanociti, celice, ki tvorijo temno kožno barvilo – melanin.

Koža ima zelo pomembne funkcije, saj varuje organizem pred mehanskimi poškodbami, pred izsušitvijo, preprečuje prdiranje mikrobov v telo, varuje nas pred ultravijoličnimi žarki. Je najvažnejši organ za regulacijo telesne temperature. V koži poteka veliko encimskih procesov, kot je sinteza vitamina D; nadvse pomembno sodeluje pri alergičnih procesih in podobno. Zaradi obilice čutnih teles in živcev je njena zelo pomembna vloga posrednika med organizmom in okolico. Je tudi čutni organ za dotik, pritisk, temperaturo, bolečino.

Koža se tekom življenja spreminja. Z leti se tanjša, izgublja prožnost in se guba. Predvsem dolgotrajno in ponavljajoče se izpostavljanje

ultravijoličnim žarkom, pred katerimi nas koža varuje, kožo zelo uničuje in stara. Že nastale škode ni moč popraviti.

Ultravijolično sevanje

Ultravijolični žarki (UV) so energija v obliki elektromagnetnega valovanja. Večji del te energije je za nas in za druge oblike življenja škodljivo in nevarno. Sami žarki so nevidni, lahko pa počrtnijo fotografsko ploščo. Glavni vir UV-sevanja je sonce, umetni vir pa so skoraj vsa svetlobna telesa, luči. UV-sevanje delimo glede na valovno dolžino na tri dele: Kratkovalovno sevanje (UVC), srednjevalovno sevanje (UVB) in dolgovalovno sevanje (UVA). Najbolj nevarni so žarki UVC. Energija teh žarkov uničuje življenje. Veliko negativnih vplivov na življenje organizmov ima tudi sevanje v obliki žarkov UVB. Energija v obliki ultravijoličnih žarkov dolgih valovnih dolžin, UVA, so med temi še najmanj škodljiva, v zmernih količinah imajo pozitiven vpliv na telo – tvorba vitamina D, povečana obrambna sposobnost telesa itd.

Negativni učinki ultravijoličnega sevanja

Škodljivi učinki na ravni celice

Zaradi boljšega razumevanja škodljivega vpliva sonca na kožo si pogledajmo nekaj primerov škode, ki jo nevarni žarki napravijo na ravni celice.

Vsrkana energija UV-žarkov v roženi plasti kože se sprošča v obliki toplote.

V globljih delih kože UV-žarki poškodujejo gradbene elemente življenjsko pomembnih beljakovin, predvsem dele DNK. Nekatere od teh poškodb zna celica popraviti in obnoviti, druge pa se končajo s smrtjo celice. Spet druge celice se toliko poškodujejo in spremenijo, da telo nad njimi izgubi vso kontrolo in se divje razmnožujejo kot rakaste celice.

UV-sevanje poškoduje celično ovojnico, ki prav tako pripelje do smrti celice in posledične okoliške reakcije.

Ultravijolično sevanje poškoduje proteine, ki se spremenijo. Koža postaja zato vse manj prožna, se tanjša in se guba.

Škodljivi učinki, ki jih zaznamo z očmi

Ti škodljivi učinki UV-sevanja so nam bližji, saj jih v vsakdanjem življenju srečujemo ali jih neposredno zaznamo. Pogledajmo si nekatere od njih.

Sončne opekline

Sončne opekline so posledica čezmerne izpostavljenosti ultravijoličnim žarkom B. Po nekaj urah prekomernega sončenja se pojavi na koži rdečina. Kasneje, odvisno od dolžine izpostavljenosti soncu in tipu kože, se lahko pojavijo mehurji. Koža se lahko tudi olupí. Pri opeklini večje površine se lahko pojavi vročina in drugi hujši znaki. Če do opekline že pride, je na mestu hlajenje kože z obkladki s hladno vodo (iz pipe).

Pomagajo mazila in losioni, ki naj bodo brez parfumov. Taka koža je zelo občutljiva, boleča in dovzetna za okužbe, saj smo ji poškodovali vse obrambne in druge funkcije.

Prezgodnje staranje kože

Poškodba globokih plasti kože povzroči gubanje kože in rumeno obarvanost. Žile postanejo tanjše, krhke. Tudi sama koža se stanjša. Obarvanost kože postane neenakomerna. Te spremembe se več ne popravijo. Razne kreme in postopki nam pomagajo zgolj prikriti gube.

Rak na koži

Sončna svetloba dolgoročno sproži predrakave spremembe, ki končno privedejo do razvoja kožnega raka. Kožni raki se ponavadi pojavijo na mestih, ki so bili najbolj izpostavljeni soncu, ali na predelih, ki so jih, morda že pred več leti, poškodovali sončni žarki (aktinčne keratoze, luskasta območja, ki se ne pozdravijo). Še najbolj je nevaren maligni melanom, rak, ki vznikne iz pigmentnih celic v koži. Najpogostejše se pojavi ravno na predelih, ki so bili izpostavljeni soncu. Okoli polovica se jih razvije iz že obstoječega materinega znamenja. Nevaren je zaradi težnje k hitri razširitvi v oddaljene dele telesa. Maligni melanom lahko vznikne tudi v žilnici očesa. Pojavnost malignega melanoma je v porastu, s podvojitvijo vsakih 6 - 10 let.

Siva mrena

Izpostavljenost močni sončni svetlobi lahko privede do motnosti očesne leče (siva mrena). Gre za napredujočo izgubo vida.

Kako je telo zaščiteno pred UV-sevanjem?

Telo je zavarovano pred škodljivimi vplivi UV-žarkov na dva načina (enako velja za druge organizme). Na eni strani ga varuje koža, po drugi poti ga ščiti ozonski plašč zemlje.

Ozonska plast

Ozonska plast okoli zemlje v celoti vpije UVC-sevanje, tako da do zemeljske površine sploh ne seže. Zaustavi tudi večji del energije UVB. Do zemeljske površine uspe prodreti tako le manjši del žarkov UVB in ves spekter žarkov UVA. Količino celotnega ozona v plasti nad zemeljskim površjem merimo s sateliti in drugimi instrumenti (Glej Agencija Republike Slovenije za okolje). Zadnja leta se koncentracija ozona v stratosferi vse bolj niža. Tudi v naših krajih (točneje nad Avstrijo) je bila količina ozona leta 1996 v primerjavi z letom 1978 manjša za 10 odstotkov. Količina UV-žarkov, ki nas dosega, je tako iz leta v leto večja. Meteorologi so uvedli, na osnovi meritev količine UV-žarkov in njihovega vpliva na žive organizme, novo količino – UV-indeks. Vrednosti le-tega so od 1 do 20. Višja kot je vrednost, večja je nevarnost za kožo. Najvišje vrednosti UV-indeksa so med 11. in 15. uro. Količina UVB sevanja z nadmorsko višino (gore) raste.

UV žarki in koža

Pred UV-žarki, ki skozi zemeljski plašč prodrejo do njene površine, je telo zaščiteno s kožo. Koža odgovori na UV-žarke s povečano tvorbo temnega kožnega barvila, pigmenta, ki kot dežnik ščiti občutljive življenjsko pomembne elemente v celici. Po drugi strani pa se debeli rožena plast in tako poveča zaščito pred škodljivimi žarki. Ob izpostavljanju soncu imejmo vedno v mislih, da je porjavlost kože le obrambni mehanizem telesa pred poškodbami zaradi UV-svetlobe. "Zdrave" zagorelosti ni. Zadnja leta se ljudje zavestno, iz modnih nagibov, vse bolj izpostavljajo soncu. Po drugi strani pa z onesnaževanjem atmosfere tanjšamo ozonsko plast zemlje. Količina ultravijolične svetlobe, ki prodre do zemeljskega površja, je vse večja. Uničujemo obe naravni zaščiti pred škodljivim sevanjem.

Umetni viri ultravijoličnih žarkov

Umetna ultravijolična svetloba v solariju je sestavljena predvsem iz spektra UVA-žarkov, manj iz UVB. Lahko vsebuje le spekter UVA. Vsako dolgoročno izpostavljanje tej svetlobi ima za kožo prav enake posledice in tveganja kot sončna svetloba. Dolgoročno kožo spremeni in poškoduje, pospeši staranje kože. Za porjavlost pridobljeno v solariju velja isto opozorilo kot za izpostavljenost naravni sončni svetlobi. Varne zagorelosti ni. Poškodbe so še večje, če so žarnice dotrajane ali poškodovane.

Za koga je sončenje še posebej nevarno?

Previdnost pri sončenju je še posebej pomembna pri vseh, ki imajo svetlo barvo kože ali so plavalasi in rdečelasi, modrooki. Potem dojenčkom in otrokom, ki imajo bolj občutljivo kožo. Tudi površina njihove kože je v sorazmerju z njihovo težo večja, kot je pri odraslih. Sončenje se odsvetuje tudi tistim, ki imajo katero od vezivno-tkivnih bolezni (sistemski ali kožni lupus itd.). Tudi tistim, ki so bili RTG obsevani, se za obdobje nekaj mesecev odsvetuje sončenje. Previdni morajo biti vsi, ki so preboleli meningitis. Nekatere kožne bolezni z rdečico obraza (rosacea in podobne) sončenje še poslabša. Posvetujte se s svojim zdravnikom. Previdnost pri sončenju ni

Nekaj splošnih nasvetov za sončenje:

- najboljši način preprečevanja škodljivih vplivov sonca je izogibanje močni, neposredni svetlobi,
- voda in pesek odbijata sončno svetlobo in povečujeta količino UV-žarkov, ki zadenejo kožo,
- izpostavljenost soncu preko dneva se seštevata,
- ne izpostavljajmo se soncu med 11. in 16. uro.

odveč pri vseh, ki imajo visok krvni tlak in nekatere okvare srca. Močnejši odziv kože na sončenje lahko povzročijo nekatera zdravila (sulfo-namidi – zdravila za zdravljenje sladkorne bolezni, tetraciklini, nalidiksinska kislina, kinoloni – antibiotiki, tiazidi – zdravila za odvajanje vode in drugi). Če uživate zdravila in se ob tem odpravljate na sonce, o tem povprašajte svojega zdravnika. Podoben, premočan in spremenjen odziv kože na sončenje lahko nastane ob sočasni uporabi tudi nekaterih drugih pripravkov: parfumi, kolonjska voda, katrani, mila itd. Take reakcije izzovejo lahko snovi, ki so v nekaterih rastlinah, travah in peteršilju. Če se izpostavljenosti sončnim žarkom ne moremo izogniti, potem kožo prej zaščitimo s sredstvom za sončenje. Te kreme in losioni vsebujejo snovi, ki zadržijo UVA- in UVB-žarke. Njihovo varovalno moč izražamo z zaščitnim faktorjem, SPF (Sun Protecting Factor), ki je označen na izdelku. Kolikor večje je to število, toliko boljša je zaščita. Sredstva s faktorjem 15 ali več zaustavijo večino UV-žarkov. Vseh ne blokira nobeno prosojno sredstvo. Zaščitno sredstvo potrebuje običajno okoli 30 - 45 minut, da se trdno veže na kožo. Kopanje in znojenje neposredno po nanosu zaščito izpere in izniči.

Spremljajmo napovedi UV indeksa, ki jih posreduje Meteorološki zavod Republike Slovenije. Objavljeni so v dnevnem časopisju. Če poznamo UV-indeks, se lahko v veliki meri zaščitimo pred prekomernimi sončnimi žarki. Za lažje razumevanje in tolmačenje vrednosti UV-indeksa si pogledjmo tabelo (Glej tudi Agencija Republike Slovenije za okolje, <http://www.arso.gov.si/>).

Kategorija izpostavljenosti	UV indeks	Zaščita
Minimalna	0-2	Pokrivalo
Nizka	3-4	Pokrivalo, sončna očala, zaščitni faktor 15 SPF in več
Zmerna	5-6	Pokrivalo, sončna očala, zaščitni faktor 15 SPF in več, senčna področja
Visoka	7-9	Pokrivalo, sončna očala, zaščitni faktor 15 SPF in več, senčne lege, bivanje v prostorih med 10. in 16. uro
Zelo visoka	10 ali več	Čim več bivanja v prostorih in uporaba vseh omenjenih zaščit zunaj

Za zaščito oči uporabljajte sončna očala, ki imajo certifikat, da absorbirajo žarke UVA in UVB. Oblačila in navadno okensko steklo zaustavijo skoraj vse škodljive žarke. Sonce nas lahko opeče tudi ob oblačnem vremenu. Do 80 odstotkov UV-svetlobe pride skozi tanjše plasti oblakov, v megli pa je lahko izpostavljenost UV-svetlobi celo večja kot ob jasnem vremenu. Če ne čutimo toplote sončnih žarkov, še ne pomeni, da se ne moremo opeči. Toploto čutimo zaradi vidne in infrardeče svetlobe. Sončne opekline povzroča UV-sevanje, ki nima toplotnega efekta. Po približno 15 minutah sončenja je koža zasičena z novonastalim vitaminom D in daljše izpostavljanje sončnim žarkom ne pripomore k dodatni tvorbi vitamina.

VIR: <http://www.ambulanta-selnica.si/sl/iskrice/koza-in-sonce/?kuki=ok>

Vsem želim prijeten dopust, da si nabereite novih moči in se srečno vrnete nazaj v službo.

ČE MED DOPUSTOM ZBOLITE, NE POZABITE POKLICATI V PODJETJE V ROKU 24 UR NA TELEFON: 04 51 17 100.

ŠPORTNO

SREČANJE 2015

Aleksander Volf

V soboto, 20.06.2015, se je v športnem parku Rovn v Selcih odvijal glavni del športnega srečanja podjetij Selške doline. Športno srečanje ima že dolgo tradicijo in ima poglavitno noto, ki je druženje in rekreacija. Pomerili smo se v osmih športnih panogah, pri katerih se glede na končno uvrstitev v posamezni panogi podeljujejo tudi točke, katerih skupni seštevek po vseh panogah določa končno skupno uvrstitev posameznega podjetja ali organizacije.

Tekmovalci so se tako med seboj pomerili v različnih športnih panogah: nogometu na travnatem igrišču, streetballu, tenisu, pikadu, streljanju z zračno puško, odbojki na mivki in balinčkanju, tekmovalke pa v odbojki na mivki. Športnega srečanja so se poleg naših

zaposlenih udeležili tudi zaposleni iz podjetij Alples, Indramat, Niko, podjetniki pod okriljem Občine Železniki in Obrtne zbornice Škofja Loka, člani Kluba študentov Selške doline in zunanji zaposleni (sicer naši občani, vendar zaposleni izven naše občine).

Za konec pa se je potrebno zahvaliti vsem, ki so na kakršen koli način omogočili izpeljavo športnega srečanja, in vsem našim zaposlenim, ki so na njih sodelovali.

Lep športni pozdrav!

	NOGOMET	STREETBALL	TENIS	PIKADO	ODBOJKA	ODBOJKA ŽENSKA	STRELJANJE	BALINČKANJE	SKUPNO
DOMEL	60	20	40	40	20	30	60	40	310(2)
ZUNANJI	30	70	50	20	50	0	40	30	290(3)
PODJETNIKI	40	60	10	50	30	0	20	60	270(4)
KŠSD	50	10	70	60	40	20	50	50	350(1)
INDRAMAT	10	30	60	30	10	0	10	20	170(5)
ALPLES	0	40	20	0	0	0	0	0	60 (7)
NIKO	20	50	30	10	0	10	30	10	160(6)

OD ŽELEZNIKOV DO ATEN

Tadeja Bergant

Deževen četrtek ..., temno jutro pred odhodom, kot sredi novembra ..., pa vendar za nas popotnike lep dan, poln pričakovanj. Gremo v Grčijo! Na avtobusu do Brnika je bilo ob zvokih pritajenega klepetu kljub mokremu vremenu zunaj kar prijetno. Preden smo zapustili avtobus, se nam je pridružila vodička Vesna, nam razdelila karte, dala vsa potrebna navodila in smo šli ... počakat let najprej do Beograda, kjer je bilo vreme tako kot doma – dež in nobene vročine, od tu pa je sledil let v Atene. Tam je bilo vreme lepše, brez dežja in predvsem toplo. Na letališču Venizelos v Atenah nas je pričakal Majki (fonetično), ki je bil naš šofer za tisti dan. Za Atene velja, da je to mesto, kjer se dan vrti 24 ur in mesto nikoli ne spi. V aprilu in maju so v Atenah zaradi navala turistov vedno polni hoteli in tudi tokrat je bilo tako. Za dobrodošlico smo, preden smo se odpravili na "avtobusni ogled" Aten, dobili v pokušino dve vrsti najbolj znanega grškega žganja – ouzo in metaxa.

Mesto Atene

Ouzo je žgana pijača, prevladuje okus po janežu, pije pa se v bistvu ne kot aperitiv ampak kot osvežilni napitek – z dodatkom ledu ali hladne vode postane moten osvežilen napitek, ki se v Grčiji pije pozno popoldan ali zvečer ob dodanih prigrizkih. Metaxa je žgana pijača na osnovi brendija. Izdelujejo jo na osnovi belega vina, ki je starano v hrastovih sodih, vsebuje pa razne dodatke kot recimo muškato in tudi liste vrtnic. Najboljši izraz za njen okus je "mehak, svilen" izvorno namreč metaxi v grščini pomeni svila.

V Atenah živi 6 milijonov ljudi. Od 15.00 do 17.00 ure je zato zelo zgoščen promet. Poleg avtomobilov je tu veliko motoristov in taksijev (kolesarjev ni veliko, saj vožnja s kolesom v takem prometnem kaosu najbrž ni najbolj varna). Le-ti tvorijo neskončno dolge

kolone – skozi mesto najmanj dvopasovnice, in vse polno ... Sicer so cele Atene povezane z železnico in te nudijo še najenostavnejši prevoz glede na prometni režim ...

V tej gneči smo počasi "lezli" mimo grškega parlamenta – trg pred njim se imenuje sintagma – v prevodu to pomeni ustava. Peljali smo se naprej po "univerzitetni ulici", kjer so univerza, knjižnica in podobne ustanove. Zanimivo je, da so drevoredi v ulicah sredi Aten – pomarančevci polni pomaranč! Videli smo Schliemanovo hišo – Schlieman je bil nemški poslovnež in priznan arheolog, ki je odkril Mikene in Trojo. Znan je po tem, da je zagovarjal dejstvo, da Homerjeva Iliada in Virgilova Eneida odražata dejanska zgodovinska dejstva. Temeljito je bral obe deli in naj bi s pomočjo dejstev v teh dveh delih lažje odkril Mikene in "

Na eni izmed stavb v tej ulici so celo slike Jurija Šubica – slikarja rojenega v Poljanski dolini, ki je v določenem obdobju živel v Atenah in učil slikati hči angleškega poslovnega. Lahko bi bil tam celo profesor na univerzi, pa je šel raje živeti v Parizu.

Pred bivšo kraljevo palačo s častno stražo evzoni smo se za kratek čas ustavili in si te postavne fante tudi ogledali pri izvajanju nekakšnega "rituala" ob straženju groba neznanega junaka. Zanimivo pri teh stražarjih je to, da ni kar vsak moški dober za službo častne straže. Minimalna telesna višina je 1,85m in obseg stegna(!!!) mora biti 72 cm. Njihova uniforma je sicer mešanica med makedonsko in epirsko narodno nošo in zgleda najmanj zanimivo. Častni stražarji namreč nosijo črna krila, bele dokolenke, nekakšne podkovane škorenj-cokle, ki imajo na "špic" črne cofke. Izvajajo zanimiv "ritual" častne straže, nekakšen usklajen "plesni obred". S temi postavnimi fanti smo se lahko tudi slikali, pri čemer se jih niti pod razno nismo smeli dotikati. Po izvedenem "plesnem

Udeleženci strokovne ekskurzije

Častna straža ob grobu neznanega junaka

Korintski prekop povezuje Jonsko in Egejsko morje

ritualu" je prišel tretji vojak – videti je bil nekako višji po činu" – in vsakega posebej odpeljal v nekakšno uto (kot stražarnico), jih obrisal po obrazu, jim popravil kape ter jim dal piti.

V nadaljevanju smo se ustavili tudi pred stadionom Panatinaiko, kjer so se odvijale prve olimpijske igre moderne dobe.

Peljali smo se mimo ostankov Zeusovega templja, kjer so bili na naši desni strani vidni lepi stebri s korintskimi zaključki. To stran je nekako zaznamoval Tezej, ki naj bi bil mitični utemeljitelj Aten, našo levo stran pa naj bi zaznamoval Hadrian – rimski cesar. Stari Rim se je namreč zelo vezal na starogrško izročilo.

Nad Atenami smo na poti proti hotelu v daljavi videli akropolo – akropolis namreč v grščini pomeni utrdba na hribu kot svetišče, prebivališče bogov; akro – hrib - polis utrjeno mesto). Pod akropolo je mesto Agora – kjer pač bivajo navadni ljudje (agora – pomeni spodaj).

Prvi dan smo slišali zgodbo o Aten in Pozejdonu, ki je bila v znamenju oljk. Dva olimpijska bogova sta hotela biti vodji: Atena – boginja modrosti, in Pozejdon bog morja. O tem, kdo bo vodja, naj bi odločali ljudje na podlagi tega, kaj kateri od njiju ponudi. Atena je ponudila oljko, Pozejdon pa izvor vode. Ljudstvo je izbralo oljko. Oljka ima v mediteranskem svetu namreč veliko vlogo. Oljčno olje je zdravo za srce in ožilje, z njim naj bi mazali tudi kipe v akropoli, da so se bolj svetili.

Dan smo nato zaključili z nastanitvijo v prikupnem hotelu Sea View v turistično znani Glyfadi (obmorski del Aten, kjer se dogajajo tudi "zloglasni maturanci" s slovenskimi srednješolci).

Grobnica mikenskega kralja Agamenona

Noč je prinesla potrditev dejstva, da Atene ne spijo, promet je bil namreč slišen celo noč; bolj kot promet pa so bili živahni psi, ki si očitno izbirajo temnejši del dneva za komunikacijo med seboj ..., v vseh intonacijah smo jih poslušali do zgodnjih jutranjih ur.

Pa vseeno – noč je minila in naslednji dan smo bili "nabrušeni" za pomorsko avanturo. Sledila je vožnja z barko po Saronskem zalivu (del Egejskega morja). Zgodaj po zajtrku nas je avtobus odpeljal do pristanišča Pirej, kjer smo se vkrcali na ladjo. Med čakanjem na izplutje smo opazovali dovoz v pristanišče – tam je bilo namreč parkiranih ogromno avtomobilov, ki so imeli kar na kasonu zadaj ali pa na strehi spalnico in v njih so dejansko spali ljudje ..., to so bili Romi, ki so čakali na nastop "službe" (žicanje za denar). Tak imajo način življenja – selijo se s parkirišča na parkirišče z vsem svojim imetjem ... Ni kaj – posteljnino imajo pa vedno prezračeno

Na sporedu je bil ogled treh otokov, ki so blizu Aten. Sicer je med Tasosom in Kreto 427 grških otokov, mi smo si ogledali Poros, Hydro in Aegino.

Poros je bil včasih del celine, potem pa je zaradi velike erupcije vulkana na Peloponezu postal otok. Sicer je za prebivalce Aten priljubljena destinacija za oddih čez vikend. Otok je zelo poraščen z zelenjem (grmičevje in borovci). V pristanišču se vrstijo predvsem trgovinice in gostilne z bogato "morsko" ponudbo. V enem izmed lokalov so nas hoteli prepričati, da prodajajo najboljši sladoled v Grčiji, če ne kar na svetu, vreden svojega denarja. Tam smo si privoščili polurni sprehod po pristanišču in okolici, potem pa pot nadaljevali proti otoku Hydra. Otok je brez avtomobilov (razen komunalnih vozil, ki odvažajo odpadke), transport pa sloni na oslih. To je otok, kjer pred vsako hišo počivajo vsaj trije mački. Iz pristanišča po otoku vodijo ozke ulice navzgor, skoraj vse hiše so pobarvane belo in imajo modre vratne podboje ter vrata na dvorišča - tudi okenski okviri so modri (simbolika v povezavi z barvami grške zastave). Zelo lepo imajo okrašene vrtove – divje granatno jabolko ima čudovite oranžne cvetove, fikusi vrste "benjamin" se bohotijo v vsem svojem zelenju kot drevesa in ne v okrasnih lončkih, kot smo tega vajeni doma. Ob pristanišču se vrstijo gostinski lokali in trgovinice, kjer me je prijazna trgovka prepričala, da sem kupila take majice za odpustke, kot jo je imela oblečeno sama, nosi jo že 4 leta in je ravno taka kot je bila.

Poros – eden izmed otokov v Saronkem zalivu

Največje gledališče v Grčiji – Epudaurusa, ki je sprejelo do 15.000 gledalcev

Sem pa morala počakati, da se je znebila dveh italijanskih turistk, da je lahko še bolj znižala ceno. Potem sem govorila z "našimi" – pet minut za mano ja cena še nižja...

Ob dogovorjenem času smo se vrnili na ladjico in dobili kosilo sestavljeno iz pretežno grških jedi. Med kosilom smo se vozili proti tretjemu, zadnjemu otoku za ta dan – Aegini. Ta otok ima obliko grobega trikotnika, dve tretjini sta vulkanskega izvora, zato je ta otok med drugim znan tudi po pridelavi pistacij. Povedali so nam tudi nekaj zanimivosti iz mitologije. Aegina je bila v grški mitologiji hči rečnega boga Asposa, ki jo je imel z nimfo Metapo. Všeč je bila Zeusu, ki jo je ugrabil in jo odpeljal na otok, kjer mu je rodila najmanj 2 otroka. Eden od njiju je bil Aiakos, ki je kasneje postal kralj otoka Oioni, ki se mu je od takrat naprej reklo Aegina. Aspos, njen oče, pa naj bi od silne žalosti, ker ni mogel rešiti hčere, in od ran, ki mu jih je zadal Zeus ob poskusih reševanja, umrl. Pomagati mu ni mogla niti Asklepius, bog zdravilstva.

Sledil je povratak v hotel, med potjo so nam prikazali najprej starogrške folklorne plesse, potem pa je sledilo učenje sirtakija, plesa iz filma "Grk Zorba", ki se ga najbrž spomni kar veliko ljudi.

Naslednje jutro smo se z avtobusom odpravili na potepanje po Peloponezu. Prvi postanek smo naredili na Korinskem prekopu, kjer smo si ogledali znameniti kanal, ki povezuje Korinski zaliv v Jonskem morju in Saronski zaliv v Egejskem morju. Kanal pomeni velik časovni prihranek za manjše ladje, ki bi sicer naredile 400 km dolgo pot okrog Peloponeza. Kanal je danes bolj kot ne turistična atrakcija.

Pot smo nadaljevali proti Mikenam. Bogato zgodovinsko-kulturno obarvano področje, polno grobišč, arheoloških najdb. Ravno tukaj je že prej omenjeni Schlieman našel posmrtno masko mikenskega kralja Agamenona, katerega grobnico smo si tudi ogledali. Kosilo je bilo v

Veličastna Akropola

prijetno ohlajeni restavraciji, kjer so nam postregli z odlično musako in jagnjetino. Sledil je ogled Asklepiusovega "zdravilišča" urejenega v muzej in potem največjega gledališča v Grčiji – Epudaurusa. V svojih časih je to gledališče sprejelo do 15.000 gledalcev. Preizkusili smo akustiko – vodička nam je dala navodila, kako uglaseno ploskati, tako da smo lahko na lastna ušesa občutili popolno akustiko v središčni točki amfiteatra. Od tam smo se zapeljali še v Naflio (prva prestolnica moderne grške države). Nazaj v hotel, zvečer pa "u lajfi" v mesto, kjer je sledil grški večer z grško večerjo (tzatziki, taramosolata, moussaka, souvlaki, grški krofi in grško vino) in folklornim programom.

Zadnji dan, preden smo se odpeljali na letališče, je sledil še ogled znamenite akropole, ki se dviga nad Atenami, in vsega kar spada zraven (Propileja, Partenon, Erechteion arheološki muzej na akropoli). Ta ogled je SKUPAJ Z "našo Vesno" vodila grška vodička z zanimivim imenom – Athena, ki je govorila tako hitro, da smo ji komaj sledili. Naša vodička Vesna jo je dobesedno ustavljala. Skozi Agoro smo se potem spustili do trga Monastiraki, kjer je bil vrvež turistov, ki so si skupaj z nami ogledovali množico trgovinic in stojnic z živopisno paleto "vse sorte šare" – vmes se je seveda za vsakega našlo tudi kaj lepega in koristnega ... Poskrbeli smo za kosilo, pojedli zadnji gyros za tisti dan in se odpravili proti letališču, od tu pa nazaj proti Železnikom.

Lepa, res lepa izkušnja, za katero smo hvaležni ... Še enkrat toliko bi pa lahko vzporedno napisala o mitoloških legendah o rojstvu Atene iz Zeusove glave v popolni bojni opremi, o krvavih bojih na Peloponezu, mogoče kdaj drugič ...

Grki rečejo "živijo" jasas - torej JASAS.

DOMEL

Železniki, 1. 7. 2015

Domel, d.o.o., Otoki 21, 4228 Železniki

OBJAVLJA:

PRODAJO NEPREMIČNINE – GARSONJERE 21,6 m², Z ZBIRANJEM PISNIH PONUDB (PISNA DRAŽBA)

1. PREDMET PRODAJE:

Domelovo stanovanje – garsonjera št. 39 v devetem nadstropju večstanovanjske stavbe Na Kresu 21, v izméri 21,6 m² – prazno, etažna lastnina že vpisana.

2. POGOJI PISNE DRAŽBE:

Pisna ponudba mora vsebovati naslov in ponujeni znesek kupnine. Ponudbe je potrebno poslati priporočeno po pošti ali osebno oddati v kadrovsko službo Janji Kozjek, v zapечатeni kuverti z oznako: »PONUDBA ZA NAKUP STANOVANJA«. Prodajalec si pridržuje pravico, da na podlagi te objave, ne izbere nobenega ponudnika. Rok za zbiranje pisnih ponudb je vključno do ponedeljka 17. 8. 2015.

3. IZBOR PONUDNIKA:

Odpiranje pisnih ponudb bo izvedla tričlanska komisija v četrtek, 20. 8. 2015 ob 9 uri v sejni sobi splošnega področja. O (ne)izbiri bodo ponudniki obveščeni v 5 dneh po odpiranju ponudb. Kriterij izbire bosta cena in rok plačila, dodatno prednost pri izbiri pa bodo imeli zaposleni v Skupini Domel.

4. OSTALA DOLOČILA PISNE DRAŽBE:

Kupoprodajna pogodba bo sklenjena v 15 dneh po odpiranju pisnih ponudb, rok za plačilo kupnine pa je 8 dni od sklenitve pogodbe. Izročitev nepremičnine in prenosa lastništva se opravi takoj po plačilu kupnine. Stroške overitve pogodbe in vpisa v zemljiško knjigo plača kupec.

Za predhodni ogled stanovanja in vse druge informacije zainteresirani ponudniki dobijo na interni telefonski številki: 145 – Janja Kozjek in 141 – Romana Vodenik Markelj.

Direktor

Zvonimir Slavko Torkar

Torkar **DOMEL**

DOMEL, d.o.o.
4228 Železniki, Otoki 21

VSE

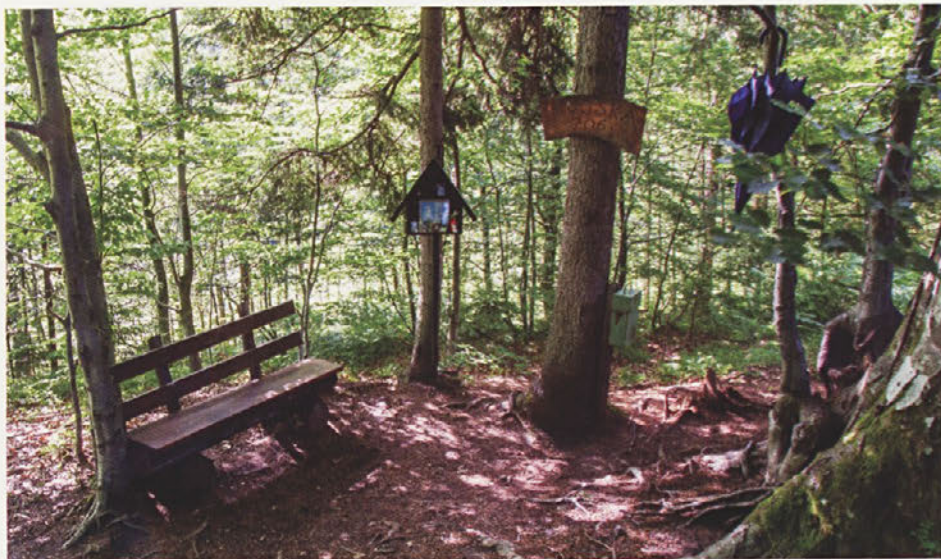
POTI VODIJO NA HUJSKO

Nina Drol

Tokrat sem si za opis poti izbrala med domačini zelo priljubljen in obiskan vrh, Hujsko. S svojimi 706 m nadmorske višine je Hujska ravno pravišnja, da na čelo njenih obiskovalcev stopi kakšna kapljica potu, odvisno od telesne pripravljenosti.

Vrh Hujske se vzpenja za Kresom (572m) v smeri proti Novaku in je dostopen iz vseh naselij, ki so nanizana ob vznožju: Dašnica, Kres, Češnjica, Log in malce bolj oddaljeno Rudno. Zato ne dvomim, da marsikdo izmed vas pozna še več poti in stezic, po katerih se lahko vzpnemo na ta bližnji vrh. Opisala bom tisto, ki jo lahko pričnemo iz samega središča gosto poseljenega naselja Na Kresu, ko se kar po pobočju istoimenskega hriba Kres po shojeni stezici vzpnemo na prvo razgledno točko, od koder se odpre razgled po dolini navzdol do konca Studena in navzgor do Domele. Vzpon lahko pričnemo tudi malo naprej, na začetku naselja Dašnica, kjer se na desno stran odcepi makadamska pot. Zgrešiti je ne morete, saj ob njej stoji tabla gozdne učne poti Kres, ki poteka tik nad Železniki po pobočju in grebenu hriba Kres. Pot na Hujsko tako lahko združimo z gozdno učno potjo. Na njej lahko spremljamo prvine primestne krajine v Selški dolini in gozdnate krajine, ki obkroža mesto do vrhov Ratitovca in Jelovice. Seznanimo se z zakonitostmi bukovega in smrekovega gozda, osnovami pomlajevanja in z značilnostmi povirja. Obenem nas ob poti spremljajo vse glavne drevesne vrste in njihove posebnosti. Nastanek gozda je povezan tudi z oddiranjem in kroženjem snovi, ki so hrana novemu mlademu gozdu. Vpogled v gozdna tla nas seznani s sestavo tal, ki pogojuje sestavo rastlinstva. Zaradi pestrosti ptičjega sveta nas po sprehodu na gozdni učni poti Kres spremljajo ptičje valilnice različnih dimenzij. Ornitologi so na hribu Kres našli skoraj 30 vrst ptic. Večina od njih je stalnic, nekaj pa jih domuje v bližnjih gorovjih in kraj le preletajo. Gozdni učni poti sledimo po pobočju Kresa, mimo kozolca na desno in skozi gozd do Boškove jase. Po stezici, ki teče pod obronkom gozda ob jasi, se nato odcepimo od učne poti in se po gozdni poti pričnemo vzpenjati proti Hujski. Ko prideemo do odcepa, lahko pot nadaljujemo naprej, saj bomo vrh dosegli z druge strani ali pa ga nadaljujemo po poti, ki ostro zavije v levo in kjer se prične precej strm vzpon do mesta, kjer se poti pridruži še tista, ki vodi na Hujsko iz Dašnice. Moram priznati, da sem se na Hujsko povzpela po dolgem času in nemalo sem bila začudena, kako strme so postale steze. Še pred leti so se mi zdele precej bolj položne in človek se res vpraša, kdo jih je zadnje čase postavil tako pokonci. Vedno opozarjam (predvsem sebe), da sedenje za računalnikom naredi svoje in da je treba paziti na pravišnje razmerje vsega v življenju. Hčerka, ki me je spremljala na tem podvigu, pa je od-

skakljala po strmih "stopnišču iz drevesnih korenin", ki se vzpenja po pobočju do samega vrha. Neverjetno, kaj naredita mladost in domišljija: na vrhu je stal grad, kamor je odšla na obisk h kraljčini. Moje noge so bile kljub vsem storijam, ki so se podile skozi misli, vedno bolj težke in nikakršen grad in kraljeviči na vrhu jih niso naredili lahkih. Pa sem le pritopotala na cilj, zadovoljna, da sem premagala strm vzpon. Sapa je prišla za menoj nekaj minut kasneje, pa vendarle. Na vrhu je Maja že sedela na klopci, ki je del prave dnevne sobe, obkrožene z drevesi. Obiskovalcu je na voljo tudi sveto znamenje, polno podobic, angelov, ki so jih za različne priprošnje tam pustili obiskovalci. Celo "marela" visi z neke veje, če bi se slučajno ulil dež. Ne manjka pa niti knjiga vpisov, kamor sva se vpisali in ponosno označili 1X. Nato je prišla mimo gospa, malo posedela in ko se je vpisovala v knjigo, sem ji s strahom škilila čez ramo. Khem, 138 X je napisala, no, nekajkrat bo še treba na vrh, da se vsaj malo približam častitljivi številki. Posločila se je in odšla naprej po poti, ki vodi na Rudnsko cesto. Maja je medtem našla cel kup grmičevja, s katerega so vabile zrele borovnice. Nekaj sva si jih privoščili. Sicer pa nabiranje borovnic pri meni spada v kategorijo gobelini in vezenje in resnično, to potrpljenje mi ni bilo položeno v zibel, zato pa toliko bolj občudujem tiste, ki ga imajo. Ko mi je Miklavž nekoč prinesel gobelin, sem ga namreč kar takoj zašila v nerešljivo grmota in odtlej podobnih poizkusov k sreči ni bilo več. Ko se je nabiranja naveličala še Maja, sva se odpravili nazaj. Navzdol je šlo lažje,

je pa potrebna dobršna mera pazljivosti, saj so gozdna tla prepletena s koreninami. Kaj hitro se lahko v katero spotakneš ali če je mokro, zdrsneš. Ti talni vzorci in stopničke se nadaljujejo vse do vznožja Boškove jase, ki sva jo dosegli z druge strani in se hkrati zopet vrnili na gozdno učno pot, ki sva jo nadaljevali preko Belih trat nazaj do začetka v Dašnici. Možnih je seveda več poti, zopet lahko izbirate sami, katera vam glede na dolžino ali tematiko najbolj ustreza.

Hujska je blizu, samo malce truda je potrebno, pa lahko združimo prijetno s koristnim. Okrepimo telo in duha, ki se v naravi sprosti in zopet najde mir. Bolj kot katerakoli pot do sedaj me pot na Hujsko spominja na odlomek iz moje včasih najbolj priljubljene knjige o Robinu Hoodu: »V Barnesdalskem gozdu se je razmahnilo poletje in široke krošnje hrastovih in kostanjevih dreves so se zgnetle v goste sence, skozi katere je le tu in tam pokukalo sonce v zlatih pegah in lisah. Zelena jelenja steza, ki se je med drevjem vila proti severu, je bila tako ozka in zabrisana, da je ponekod domala izginila med leščevjem, drenovjem in drugo obpotno rastjo; in kjer se je goščavje umaknilo jasam, so se po ruši topotajoč podili zajci, ki so imeli brloge pod koreninami mogočnih dreves. Blago opoldansko tišino je motilo samo brenčanje neštetihi žuželk in oddaljeni glas kukavice in lahko pošepetavanje gozdnih prebivalcev, ki so opravljali vsak svoje delo.«

In katero zgodbo bo Hujska povedala vam?

PRVEGA

NE POZABIŠ NIKOLI – ULTRA TRAILA

Andreja Kenda

Zgodil se je 20. junija letos, s startom in ciljem v Podbrdu v Baški grapi, Ultra pušelj trail, 106 km poti po okoliških hribih in dolinah, dobrih 6000 m vzponov in spustov.

Le kako sem se znašla tam? Tek v osnovni in srednji šoli mi je bil samo nujno zlo in enkrat letno sem s slabo voljo prilezla do Ratitovca, ker se to vendar spodobi. Šele po letu 2000, ko sem nekajkrat šla na Ratitovec z zdaj že pokojno, bivšo sodelavko Danico, sem našla voljo za hojo.

Po tistem sem bila eno leto celo udeleženka akcije Prijatelj Ratitovca. Ker pa mi je bilo škoda časa, ki sem ga izgubila z vožnjo do izhodišča, sem se odločila, da bodo za mojo rekreacijo zadoščale tudi Groblje, vmesna točka poti na Ratitovec z Zalega Loga. Ravno tisto leto se je športno društvo v vasi odločilo za akcijo Razgibajmo Zali Log in ena od vpisnih točk je bila tudi v hlevu v Grobljah. Začelo se je vaško tekmovanje za število vpisov.

Do leta 2008 je bila to moja edina rekreacija. V tistem letu pa je bila Marjeta Jensterle že prvič na Gorskem maratonu štirih občin. Jeseni me je nato peljala po trasi in ona je drugi "krivec" za moje nadaljevanje. V letu 2009 si še nisem upala na gorski maraton, začela pa sem spremljati dogajanja v tem športu. Tekma je bila tisto leto odpovedana zaradi zelo hudih nalivov in mraza na Črni prsti. Naslednje leto pa sem prvič stala na startu takrat še 32 km dolge gorske preizkušnje. In opravila sem jo. Kakšna lepa doživetja so bili nato vsakoletni tretji vikendi v juniju na tekmah, ki je leta 2012 prerasla v 42-kilometrski gorski maraton. Neverjetna energija te vodi na poti! Prijaznost domačinov na vseh okrepčevalnicah, harmonika, ki te pričaka v Durniku, najstrmejšem vzponu iz Hudajužne na Porezen, in občutki, ko pritečeš na cilj ob navdušeni množici navijačev.

Ko so pozno jeseni začeli govoriti, da v Podbrdu pripravljajo ultramaraton, ki bi vključeval vse okoliške hribe, je bila vržena kost, ki sem jo glodala celo zimo in pomlad. Zima je bila prijazna in ob koncih tedna mi je skoraj vedno uspel 20 do 30 km krog po hribih v naši dolini. Nikoli s težavo, vedno z veseljem in vsakič sem se vrnila navdušena. Razpis za ultramaraton je prišel na prvi dan letošnjega leta. Kako dražljivo! Marjeta je bolj pogumna, upala si je o tem govoriti, celo govoriti o prijavi. V meni so bile te tihe želje in upanje. Pa velika gora dvomov! Se bom upala prijaviti, je trening pravi, ga je dovolj, je cilj sploh mogoče doseči ...? Prebirala in požirala sem poročila tekačev z letošnjih 100 milj Istre in kasneje z Vipavskega ultra traila. Treningi in ogledne ture so ob koncih tedna vedno bolj pogosto potekali po trasi in v družbi Marjete in drugih tekačev sem spoznala progo skoraj v celoti. Toda moj najdaljši trening je bil še vedno dolg samo 44 km. Kako naj vem, ali jih zmorem sto? Prišel je maj in treba se je bilo

Na startu

odločiti, saj se je konec meseca iztekal rok za prijavo in število tekačev je bilo omejeno na 100. Prijavili sta se obe z Marjeto.

Bolj ko se je bližal datum tekme, večja je bila utrujenost. Strahu pa pravzaprav ni bilo, prej pričakovanje in nestrpnost. Kot otrok, ki čaka Miklavža. Zadnji teden sem vsako jutro najprej preverila vremensko napoved, ki se je vsakodnevno spreminjala iz obetavne v zelo deževno in spet nazaj. Ah, vreme pa že ne bo ovira, kakršno bo, pa bo.

In res je bilo vsakega po malem - oblačnosti, dežja, vetra in mraza, potem spet jasnina in sonce, ponoči pa zvezdno nebo.

Start ob šestih zjutraj. Kljub hitremu začetku množice tekačev z Marjeto začneva počasi, obe imava v glavi samo priti v cilj v 24 urah. Pod Črno prstjo grem naprej z mislijo, da se dobiva spet v Hudajužni, kajti njo je na spustih težko dohajati. Na poti se držim nasvetov izkušenih tekačev, da je treba vnašati zadostne količine tekočine in hrane. Okrepčevalnice so dobro založene z različnimi napitki, sadjem, čokolado, rozinami, soljo ... Zadostuje mi izotonični napitek, banane in za popotnico rezina limone. V Hudajužni pa juha, ki na dolgih tekih tudi zelo prija. Pričnem z dolgim vzponom na Porezen, kjer začne deževati.

Oblečem vetrovko in do Črnega vrha sem v skupini še štirih tekačev. Lepo napredujemo in dež ne moti. Na Črnem vrhu pa je po sodri in ob vetru zelo mrzlo in s tekom navzdol se ne morem ogreti. Tekški copati so premočeni, prstov na nogah ne čutim. Tudi prsti na rokah so otrpli, diham vanje, da jih spet oživim. Vodi me misel, da me v Kopačnici čakajo suha oblačila in obutev. Preoblečem se, prijazni maser mi z masažo ogreje noge in prezebla kolena. Pojem mesno juho in medtem preneha deževati. Proti Blegošu krenem suha, sita in kmalu posije sonce. Imam srečo, precej na slabšem so tisti, ki jih je sodra ujela na Blegošu in so morali tako mokri do Železnikov, kjer je bila naslednja postaja z rezervnimi oblačili. Kar nekaj jih je zaradi podhladitve tudi odstopilo.

Sonce po nevihti najbolj prijazno sije in Blegoš je tretji osvojeni vrh. Zdaj bom kmalu v domačem kraju in iz Martinj Vrha hitim, da bi bila čim prej v Železnikih, kjer me čaka dobrodošlica domačih in prijateljev. Kako bi lahko odnehala pri takem sprejemu! Popijem juho, razveselim se palačink, ki so jih prinesli od doma. Vsa sem blatna, bolijo me nohti na nogah, zato spet zamenjam obutev. Od tu naprej imam ves čas spremstvo, tudi to mi daje moč za naprej. Do Prtovča me spremlja

SLIKARJI

ŠUBIC IZ POLJANSKE DOLINE

nečakinja Jana z možem, naprej pa mož. Na Ratitovec prideva malo pred polnočjo. Kot povsod so me tudi tu veseli, postrežejo z vsem mogočim, tudi s kavo. Organizatorji so neverjetni! Kako dobro je označena pot. Zastavice in usmerjevalne tablice se svetijo in kažejo pot čez Danjarsko do Soriške planine. Nemogoče se je izgubiti, spremstvo pa kljub temu godi, pot je ponoči daljša kot podnevi in v temi je lepše imeti družbo. Na Soriški planini naju čaka nov vzpon čez Sedlo in potem navzdol do Petrovega Brda. Težak je tek navzdol po toliko kilometrih, skoraj obupam. Na Petrovem Brdu čaka Rutko s toplim čajem in spodbudno besedo, od tod pa se podava v asfaltni klanec proti Robarju, potem pa navzdol po obupno dolgi, neskončni poti do cilja. Že od Lajnarja naprej poslušava pokanje in ugotavlja, kaj se dogaja v Podbrdu. Dobrodošlica vsakemu tekaču je raketa in tudi zame je izstreljena. Uspelo mi je! 22ur 40minut. Cilj, ki je bil tolikokrat dosežen v mislih, je osvojen tudi v resnici! Nepozabno!

Hvala vsem prijaznim prostovoljcem, ki so cel dan in celo noč podarili tekačem, nas stregli, spodbujali, navijali. Hvala organizatorjem, nič nam ni manjkalo, poskrbeli ste za vse, proga je bila označena, da nikjer ni bilo najmanjšega dvoma, da nisi na pravi poti. Največ skrbi in dela so imeli prav organizatorji v našem kraju in gre jim velika zahvala za super nočne oznake na progi. Hvala domačim za vso oskrbo na poti in spremstvo. Hvala pa tudi tistim, ki ste me spremljali z dobro mislijo. Obe z Marjeto pa bi se radi zahvalili še podjetju Domel za hiter in pozitiven odziv na najino prošnjo za plačilo startnine.

Nekatere sanje se uresničujejo samo z željami, za druge je potreben kakšen korak več. Ni vse v hitrosti, tudi vztrajnost pripelje do cilja in zadovoljstvo, ki ga prinese, je največje plačilo.

Prihod v Železnike

julij 2015

Slikarji iz rodbine ŠUBIC izhajajo iz Poljanske doline. Prvi znani likovni ustvarjalec je bil mlinar Pavle s. (1772 – 1847), ki je rezbaril za znamenja in cerkve v okolici Škofje Loke. Rezbaril je na začetku 18. stoletja. Pri njem so se izučili trije sinovi: Štefan, Blaž in Janez starejši. Najbolj se je uveljavil kot podobar starejši sin Štefan.

Štefka Jeram

Kulturni center slikarjev Šubic

Družinsko tradicijo je nadaljevalo vseh pet Štefanovih sinov, od katerih sta najpomembnejša Janez in Jurij. V sedmih rodbinah Šubicev je delovalo 16 rezbarjev in slikarjev. Pogovarjala sem se z sedanjim upraviteljem Kulturnega centra slikarjev Šubic, gospodom Borisom Oblakom.

Boris Oblak je po poklicu profesor likovne umetnosti, znan pa predvsem kot portretni karikaturist. Upravitelj kulturnega centra je od leta 2012.

Za začetek nam povejte, kje leži Šubičeva hiša?

Hiša slikarjev Šubic leži ob stari cesti skozi Poljane, na odseku med gostilno Na Vidmu in OŠ Poljane. Odsek se ravno obnavlja (parkirišča, zelenice, razsvetljava) in bo skupaj s kulturnim centrom tvoril res lepo celoto.

Upravitelj Boris Oblak

Poljanci vemo, da se tudi hiša obnavlja in dobiva novo podobo. Kako poteka obnova?

Začelo se je leta 2007 z obnovo tlakov, inštalacij, nadaljevalo s statično ureditvijo. Hiša je dobila novo ostrežje, obnovljena je tudi fasada hiše. Trenutno zaključujemo restavratorska dela v 2. nadstropju ter polnimo hišo z izjemno zanimivo vsebino.

Kdo je bil pobudnik obnove?

Pobudnik obnove je bila občina Gorenja vas – Poljane, ki je tudi lastnica Šubičeve hiše. Vesel sem, da je občina videla potencial v stavbi, ki me je že kot osnovnošolca vznemirjala, in začela z njeno obnovo. Zaradi lokacije, programa in idej, ki jih gojimo, ter golega dejstva, da sta v bližini dve OŠ, ima že sedaj velik pomen. Učenci radi pridejo v ta center in pomembno je, da začutijo, kaj so ustvarjalnost, umetnost in kultura, da začnejo razmišljati, kakšne dragocenosti imamo v naši občini.

V Šubičevi hiši se dogaja veliko zanimivih stvari. Nam jih lahko malce predstavite?

Raznoliki prostori predstavljajo velik potencial, da se zgodi kopica kreativnih stvari. Radi imamo ustvarjalnost, pravimo, in tu jo iskreno živimo. Obiskovalec se lahko sam postavi v čevlje umetnikov, odkriva postopke in orodja tako slikarjev pred 150 leti kot modernih ilustratorjev in karikaturistov. Na koncu s karikaturjo nastavi svetu ogledalo drugim, a se v njem lahko nasmeji tudi svoji lastni podobi. Muzejska zbirka je tako res unikatna. Poleg nje so v hiši še: galerija za priložnostne razstave, atelje, črna kuhinja, prireditveni prostor, ki je prostor prave ustvarjalnosti, kreativnih delavnic in široke palete kulturnih dogodkov.

Kaj vse vsebuje muzejska zbirka?

Jedro zbirke predstavlja vpogled v ozadje izdelave slike, postopki bodo nazorno predstavljeni tudi najmlajšim. Večina orodij je iz umetniške zapuščine restavratorja Mirka Šubica. Drugi del muzejske zbirke temelji

Likovni pripomočki slikarjev Šubic

na odnosih med slikarji, predvsem med našima res pomembnima slikarjema Jurijem in Janezom Šubicem ter njunim očetom Štefanom. Zanimive zgodbe še odkrivamo v pismih, katerih večina je ohranjena v Arhivu Slovenije. Posebnost hiše bo tudi aleja znamenitih Poljancev, izdelana v karikaturah.

Kakšni so načrti za naprej?

Končati z deli, tako znotraj kot zunaj kulturnega centra in nadaljevati zastavljeno muzejsko, razstavno, ustvarjalno in pedagoško pot, ki bo privlačna zanimivost tako za organizirane skupine kot družine in posameznike.

Po zaključnih delih je predvidena otvoritev Kulturnega centra slikarjev Šubic. Kdaj se predvideva otvoritev Kulturnega centra?

Otvoritev Kulturnega centra slikarjev Šubic je predvidena ob koncu avgusta ali v začetku septembra letošnjega leta. Datum bo kmalu objavljen.

Boris, hvala za pogovor in veliko uspehov pri vodenju in upravljanju Kulturnega centra slikarjev Šubic.

Galerija

VARNO

NAKUPOVANJE PREKO SPLETA

Roman Megušar

Za tiste, ki se želijo izogniti gneči in nakupovalni mrzlici obiskovalcev trgovskih centrov oz. trgovin, je nakup preko spleta prava rešitev. Nakupi na spletu so običajno preprosti in hitri, a tudi tu previdnost ne bo odveč.

Nekaj nasvetov za varno nakupovanje preko spleta

Podatki o ponudniku: dobre spletne trgovine na svojem spletnem mestu pregledno objavijo popolne kontaktne podatke o sebi, o postopku nakupa in splošne pogoje. Kontaktne podatke shranite, da boste lahko s ponudnikom, če bi se pojavile težave, hitro navezali stik. Previdnost je še posebej pomembna pri spletnih trgovinah, ki objavijo le naslov poštnega nabiralnika.

Varnost osebnih podatkov: podatke o svojem bančnem računu ali karticah posredujte le preko šifriranih povezav. Prepoznali jih boste na primer po napisu »https« v naslovni vrstici spletnega brskalnika.

Gesel ni priporočljivo shranjevati na računalniku, saj lahko tako postanejo plen hekerja, ki bi mu uspelo vdreti vanj. Pri izbiri gesla bodite temeljiti, rojstni datumi ipd. niso najboljša izbira.

Poskrbite za protivirusne programe in požarni zid, ki hekerjem oteži dostop do računalnika. Vaši podatki so tako varni, kot je varen računalnik, s katerega nakupujete.

Možnosti plačil – katero izbrati?

Plačilo po povzetju: prednost tega načina je, da vam po spletu ni treba posredovati občutljivih podatkov, res pa je, da boste morali ob prevzemu naročenega blaga praviloma plačati z gotovino.

Plačilo s kartico z odloženim plačilom: podatke o svoji kartici boste morali posredovati preko spleta. Pri uporabi šifrirane povezave in trimestne varnostne kode je tveganje, da bi bili podatki zlorabljeni, razmeroma

majhno. Trgovcu nikoli ne pošiljajte kopij svojih kartic in ne posredujte svojih podatkov po telefonu.

Plačilo preko spletnega plačilnega servisa: s trgovčevega spletnega mesta boste pri naročilu preusmerjeni v svojo spletno banko, kjer vas bo čakal pripravljen nalog za plačilo.

Plačilo z uporabo sistema Moneta ali Si.Nakup: oba sistema ponujata možnost varnega plačevanja s pomočjo mobilnega telefona. Praviloma bo nakup zaračunan v okviru mesečnih stroškov uporabe mobilnega telefona.

Plačilo s pomočjo storitve PayPal: trgovcu boste posredovali le svoj referenčni naslov elektronske pošte, občutljivi podatki o karticah ali bančnem računu pa se hranijo na strežniku PayPal. Tveganje pomenijo predvsem lažna spletna mesta ponudnikov, ki vabijo k posredovanju vstopnih podatkov za potrošnikov račun PayPal.

Plačilo ob prevzemu na blagajni: nekateri ponudniki omogočajo, da blago prevzamete in plačate na blagajni v trgovini, kljub temu pa lahko na spletu udobno primerjate ponudbo in izkoristite popust pri spletnem nakupu.

Izbrali ste željeno, plačilo izvedli. Pa ste dobili potrdilo o naročilu, paket pravočasno prejeli ...?

Ko ste v spletni trgovini naročili izdelek, vam mora trgovec po elektronski pošti potrditi, da je naročilo prejel. V potrditvi naročila morajo biti poleg podatkov o ceni, trgovcu in izdelku zapisani še podatki o naslovu, kamor lahko potrošnik pošlje ugovor ali sporočilo o odstopu, podatki o servisu.

Robert Vojska

Tako kot vsako leto je tudi v letu 2015 podjetje Domel d.o.o. organiziralo piknik in športne igre, ki so prav tako del piknika. Da se izpelje tak projekt, je potrebno vložiti kar nekaj dela in truda večje skupine zaposlenih. Januarja se na prvi seji v novem letu najprej dogovorimo z upravo Domela za termin piknika, nato je potrebno rezervirati prostor na športnem igrišču društva Rovn (dva termina: za športne igre in pa za dan piknika).

V začetku februarja običajno pričnemo z iskanjem ansambla. Letos smo izbrali ansambel Vrisk, v katerem igra naš sodelavec Rok Fojkar. Ker člani sindikata nismo ravno eksperti za narodno-zabavne ansamble, moram priznati, da imamo organizatorji vedno dilemo, kateri ansambel bi povabili k sodelovanju. Glede na prve odzive zaposlenih, ki so se udeležili letošnjega piknika, je bila naša izbira več kot prava. Pri sami pripravi je potrebno pridobiti soglasje ŠD Selca, se dogovoriti za ceno prostora in na Upravni enoti Škofja Loka prijaviti prireditev. Pregledati je potrebno tudi stroške preteklih piknikov in predvideti strošek piknika v tekočem letu, ga predstaviti upravi,

podpisati pogodbo za šotor, dogovoriti se z Igorjem Marinom, nosilcem s.p. za PRIPRAVO IN RAZVOZ HRANE, o primerni ceni gostinskih storitev, narediti plakate za športni del in sam piknik, nabaviti športne rekvizite, nabaviti pokale za najboljše uvrščene v posameznih panogah športnega dela piknika, natisniti bloke za hrano in pijačo, zbrati prijave za tekmovalni del piknika, zbrati prijave za udeležence zabavnega dela piknika, postaviti in po koncu prireditve podreti šotora, pod katerima se odvija osnovni del piknika. Skratka potrebno je veliko dela in odgovornosti s strani organizatorjev, da je rezultat veliko število zadovoljnih obiskovalcev.

Seveda pa bi bilo vse zaman brez sodelovanja vseh zaposlenih, ki vsako leto pridno sodelujejo pri športnem delu piknika in s tem prispevajo k pestrosti in zabavnemu delu piknika. Prijavljeni zaposleni se na športnih igrah pomerijo v različnih športnih disciplinah, kjer poteka napet boj za najboljša mesta, ki so tudi nagrajena. Udeležba na športnih igrah bi bila lahko večja, vendar ima veliko zaposlenih v proizvodnji delo tudi ob sobotah, kar je sicer za samo podjetje dobro (več dela več denarja), posledično pa je zaradi tega manjša udeležba na športnih igrah. Največji upad je pri nogometu, streetball-u, odbojki na mivki, lahko bi rekli da skoraj pri vseh športih. Izjeme pa so prstomet (balinčkanje), pikado, streljanje in težkanje pršuta. Mogoče pa smo se malo postarali in nam bolj ustrezajo manj dinamični športi in bo drugo leto treba tekmovali v partiji šaha. Kot zanimivost naj omenim, da je nekoč tudi uprava oz. vodstvo imela svojo ekipo za nogomet. Domelovo vodstvo se je letos res izkazalo, saj je za vsako športno panogo povečalo denarne nagrade in vrednost praktičnih nagrad. Najboljšim športnikom je zaslužene pokale, denarne in praktične nagrade podelil direktor g. Zvone Torkar. Na koncu bi se rad zahvalil vsem tistim, ki so aktivno sodelovali pri izpeljavi piknika in športnih iger, ter upam, da se naslednje leto spet vidimo v čim večjem številu.

DOMEL

SKOZI ČAS

BILO JE NEKOČ ...

... Od šestih do dveh
Zaposleni so se na
delo vozili z delavskimi
avtobusi. Nabito polni
avtobusi so vozili iz
vseh okoliških krajev,
saj je podjetje nudilo
delo velikemu številu
delavcev.

... IN DANES

Parkirišče je nabito
polno avtomobilov.
Kdor ne pohiti, mora
peš dlje, kot če bi se
pripeljal z avtobusom.

POLETNA

NAGRADNA KRIŽANKA

križanko sestavila J. Z.	mera za bencin	sl. pevka Švager	poltema	sl. operna pevka Ondina	egipčan. bog sonca		točenje solz	koralni otok	posrednik pri drogah	hrvaški pisatelj (Ivan)	arabski žrlec	značaj		del kmečkoga voza	desni pri-tok Visle
počitek od dela					jadransko morje								središče vrtenja gora na Kreti		
vstopnica					veda o boleznih ušes	13									
indus. cona v Šk. Loki			8		prevozno sredstvo						pristan. v Jemnu del ostrešja				
mesto na Madžars.					socvet (sestav. cvet)	okončina	lestev	oba dela srajce	16					tovarna v Kamiku	Gradnik Anton
natrij			ledena slaščica	sel	otok v Aleutih					Rafko Irgolič			Slovenj Gradec		1
	oblika imena Marija	prebitek ostanek otok ob J. ameriki						najvišje božanstvo pri starih Egipčanih	tantai	vrsta meta žoge			am. igr. Gardner gorovje v sev. amer.		
vezivo za zidake					ribja jed										vek, doba, stoletje
mejna reka v Iraku					rim. bog ljubezni nar. heroj Klavora						kraj JV od Sarajeva				
mineral. zmes za pridobiv. kovin			7		stanje brez prisile tuje m. ime								površin. mera nor. pisat. (Arthur)		
švedsko ime za luko Turku				načrt	pjača starih slovanov					dolga vrsta avtomob.			5		
	aglati podobna rastlina				9		čisto premo-ženje	vozna pot vlakovne kompozic.	sl. pevec Pestner	mamica	lesen plug				
	ruski pisatelj (Maksim)	vrsta dvi-gala	tovarna v Zürich							14		zli duh			
naša strupena kača					vrsta vrbe						3. in 2. samoglas. igravec			gost na poroki	reka v Črni gori
franc. kovanec iz 13. stol.				Katja Tratnik	Anton Rakovec	tokovni odjemnik kralj živali					pregled-nica razpre-delnica	starejši druž. ital. grad. goda			
kratica za recept				sloven-ski kipar (Zdenko)					osma st. diatonič. lestvice						11
Kohont Irena				vodnjak v Rimu	središče gorenjske					dolina v Jul. alp. davek od dohodkov			4		
indijanec v Peruju				reka med ZDA in Kanado	mesto na Madžarsk. Turek, otoman				pogovor, razprava Miro Cerar						
	reka skozi Firence					Natrij	spremljev. Amorja	Eva Zupan						španska stena, zastiralo	afriška jezikov. skupina
	tedenska tribuna	reka v Franciji	Ivo Andrić				avt. ozn. Švice	naš denar		listnato drevo	Boštjan Anžin				
naša najboljša alpska smučarka							6		jaz in ti	mesto na Japonsk.			Anže Kopitar	mesto v Boliviji	2
iglasti gozd v S delih Evrazije			15		vulkan na Siciliji	H ₂ O	poljski ptič					oranžada			
	pasja hišica	vrtna zelenjava	vrsta vitamina B skand. m. ime			3						kulturna rastlina	gospodar morja v nordijski mitologiji		10
sil, ki zavira gibanje					trinitro-toluol	Rupar Pavel							Uroš Vidic	Gregor Cankar	Marija Ahačič
večji obrat za izdelavo proizvodov								pre-metanka							12
zimsko središče na Švedskem					grški bog gozdov					pristan. v Ital. ob Jadran. morju					

Nagrade za poletno križanko:

1. nagrada: nahrbtnik
2. nagrada: brisača + torba
3. nagrada: hladilna torba
4. nagrada: 2 ožljivi stol

Kuponček s pravilno rešenim geslom pošljite ali oddajte do 21.8.2015 v kadroviski oddelček (Janja Kozjek). Izžrebani nagradjenci (-ke) bodo o nagradi pisno obveščeni do 28.8.2015, imena nagradjencev pa bodo objavljena tudi v naslednjem glasilu Mozaika.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----

Primek in ime

Naslov